

İsmet Paş. bu sabah Odesa'ya çıkıyor!

Hitler kazandı, fakat hükûmete geçemiyor!..

Hitler'e bu defa da bir oyun oynandı, fakat intihabı Hitleristlerin kazanması bu firkanın ergeç yakın bir istikbalde bütün vaziyete hâkim olacağını gösteriyor!.

Faşistler kazanmış olmalarına rağmen niçin iktidar mevkiine gelemiyorlar?

Almanya'da Intihabat

Bütün dünyanın büyük al ile beklediği Prusya, Württemberg, Anhalt ve Bavyera intihabı neticelendi. Gerçi intihabat doğrudan doğruya Alman Reichstag'ı için değildir. Ve Alman devletinin siyaseti üzerine doğrudan doğruya amlı olamaz. Reichstag intihabı 1930 senesinde yapılmıştır. Fakat Almanya 1919 Weimar kanunu esaslı mucibince bir federasyondur. Binaenaleyh bu federasyonu teşkil eden muhtelif devletlerin mahalli hükûmeti, dolayısıyla Alman hükûmeti üzerine de müessir olabilir. Ve bu, bilhassa Prusya gibi büyük hükûmetler hakkında doğrudur. Gerçi Prusya Weimar kanunu esasından evvel, imperatorluk itihabının emtiyazlı bir devleti idi. Prusya'nın Başvekili aynı zamanda Alman imperatorluğunun da Başvekili idi. Prusya kralı Alman imperatoru idi. Velhasıl Prusyanın hükûmetine hâkim olan Almanya'ya da hâkim demektir. Weimar kanunu esaslı Prusyanın emtiyazları ilga edilmiş olmakla beraber, Prusya Alman itihabına dahil olan devletlerin en büyüğü olmak hasebile hâlâ en mühim rol oynamaktadır. Ve Prusya'ya hâkim olan Almanya'ya da hâkimdir sözü dün ne kadar doğru ise, bu gün de o kadar doğrudur.

Bunun içindir ki 13 Mart ve 10 Nisan'daki reiscümhur intihabatından sonra Prusya diyeti intihabı büyük alâka ile beklenmekte idi. Ve tabii bu alâka da Hitlerist'ler tarafından temerküz etmekte idi. Intihabat beklenilmeyen bir netice vermemiştir. Reiscümhur intihabatında olduğu gibi Hitler'in fırkası, Prusyanın da en büyük siyasi fırkası şeklinde tebellür etmiştir. Hitler Meclisin 450 kadar azasından 162 sini kazanmıştır. Diğer taraftan on sene yi müteceviz zamandan beri Prusya'yı idare eden Sosyal Demokrat fırka ancak 93 aza temin edebilmiştir. Bu firkanın müzahiri olan Centrum ise 67 aza intihab ettirebilmiştir. Binaenaleyh hükûmet koalisiyonu mağlup olmuş vaziyettedir.

Bununla beraber, Hitler firkasının kazandığı muvaffakiyet, Prusya hükûmetini başı başına ele geçirecek kadar büyük değildir. Hükûmet fırkaları, Hitler'in bu intihabattaki muvaffakiyet de recessini evvelce tahmin etmiş bulduklarından kanunu esaslı hükûmet reisinin intihabına dair tadilat yapmışlardır. Bu tadilata göre hükûmet reisi Ancak mutlak ekseriyet ile intihap edilebilir. Binaenaleyh Hitler'in Prusya diyetindeki grupu en kalabalık bir zümre olmakla beraber, yalnız başına iktidara geçmek için ekseriyeti temin edemediği gibi, intihabta anlaştığı Hugenberg millicileri ve Halk fırkası ile dahi Prusyanın mukadderatına hâkim olamıyor. Bu şerait altında bir takım siyasi tedbirlerle Hitler'in bir defa daha iktidara geçmesine mümanaat edilmiştir. Fakat buna rağmen Hitleristler her intihabatta biraz daha kuvvetlenmişlerdir. Prusya'da olsun, itihabın diğer hükûmetlerinde ve hattâ Alman hükûmeti olsun, iktidarda durmak gittikçe müşkülleşmektedir. İktidarı muhafaza etmek için bin bir kombinasyon yapmak lâzımdır. Bu vaziyet ne zamana kadar devam edebilir? Herhalde öyle görünmüyor ki Almanya'da bir Hitler hükûmeti ergeç mukadderdir. Alman milleti böyle bir tecrübe yapmağa hazırlanmış görünmüyor. Ve eğer Fransız intihabı sağ cenah fırkalarının muzafferiyeti ile neticelenir de Almanya'ya karıştı takip edilen siyaset bu fırkaların an'anesine uygun olmakta devam ederse, Hitleristler'in iktidara geçmeleri hayli yakınlaşmıştır. Alman ve Fransız intihabı daima yekdiğeri üzerine müessir olmuştur. Alman intihabatlarının neticelerini gördük. Bakalım Mayıs ilk haftası yapılacak olan Fransız intihabı ne gibi bir netice verecek?

BERLİN, 25. A. A. — Alman müntahipleri, bilânkita devam eden yağmurlarla kapalı ve müzlim bir sema altında rey vermeğe gitmişlerdir. Intihap sandıklarının buldukları binalar saat 8 den beri açık olduğu halde halk saat 9 dan evvel rey vermeğe girmemişlerdir.

Berlin sokakları dün rengarenk bir manzara irae etmekte idi. Rakip siyasi fırkalar son dakikaya kadar kendi namzetleri lehinde ropaganda devam etmek istemişlerdir. Kadın ve erkeklerden mürekkep bir sikketlere binmiş kuvvetli mangalar, ellerinde şu veya bu namzede rey vermek için halkı tahrik eden cümleler yazılı kırmızı siyahlı bayraklar taşımakta idiler.

Tempelhof mahallesinin pencerelelerinde dalgalanan mürit fırka bayrakları yarıya kadar indirilmiş olduğundan. Hitler'in sağ kolu mesabesinde bulunan ve bağırsak tesemmümünden müztarip olan mürit firkanın Berlin mebusu Goebells'in vefatı haberi şayi olmuştur.

Mamafih mümailehin vaziyeti ve hamet kesbetmemiş, fakat yarıya indirilen bayraklar geceleyin komünistlerle olan arbedeler esnasında ölen genç bir Nazisın vefatına karşı ihbarı teessür maksadile emrolunmuştur.

Prusya başvekili M. Braun ile Reichstag reisi M. Loebe, rey vermeğe geldikleri vakit fotoğraflar kütesli tarafından muhasara edilmişlerdir.

İlk rakkamlar
BERLİN, 25. A. A.— Tasnif edilen 5.555.000 rey varakası üzerinden atideki yüzde miktarı istizmağ edilebilir:

Weimar temerküzü (Sosyal-Demokrat, merkezi ve devlet fırkası) % 39.
Hasbourg cephesi (Hitlerci ve nasyonal Alman) % 40,5.
Mutedil sağ (Ahalî, iktisat ve içtimai hristiyan fırkaları) % 5.
Komünistler % 14,5.
Muhtelif teşekküller % 1.
kazanmışlardır.

Çocuk haftasının üçüncü günü

Dün bir çok yerlerde ve bilhassa Halkevinde müsamereler verildi

Halk evinde çocuklar müsamesinde..

Dün çocuk haftasının üçüncü günü idi. Şehrimizin muhtelif mantakalarında gene bir çok müsamereler tertip olunmuştur. Halkevinde verilen müsamerelere çok güzel olmuştur. Dün Halkevi içtima salonunu binden fazla talebe doldurmuştu. Saat ikide başlayan merasim dörde kadar sürdü. Şişli terakki lisesi ilk kısım talebesi tarafından temsil edilen "çocuk vağibi" piyesi çok muvaffaktı. Bunun başka monologlar söylenildi, manzumeler inşad olundu ve şarkılar söylendi. Küçük kız talebenin oynadıkları oyunlar, danslar bilhassa çok beğenildi. Çocuklar çok eğlenceli saatler geçirdiler. Nakiye hanım çocuklara:

— Derslerinize daha iyi çalışsınız, sizi gelecek sene daha çok öğlendireceğim, dedi.
Perşembe günü gene Halkevi'ni piyesi çok muvaffaktı. Bunun

BERLİN, 25. A. A. — Şimdiye kadar tasnifi yapılan 8 milyon rey varakası ile fırkaların kazandıkları sandalye mukadderatı atideki nisbette tevzi edilebilir:

Sosyal-Demokrat	32.
Alman-nasyonalist	9.
Merkez	24.
Komünist	21.
Ahalî	3.
Halk	0.
İktisat	1.
Ziraatçı hizip	1.
Devlet	2.
Nasyonal-sosyalist	54.
İçtimai hristiyan	1.
	148

Yukarıdaki cetvele nazaran Weimar temerküzü, sağ fırkalarının mecmunun kazandıkları 69 sar'alyeye mukabil 58 sandalye muhafaza etmiş bulunmaktadırlar.

Bu itibarla sağ cenahın mütemerkiz fırkaları mutlak ekseriyet miktarı olan 74 adedine vusul imkânını bulamamıştır.

Prusya'da izhar edilen reyler mecmununun takriben 5 milyon olduğu söylenmektedir.

Tasnif devam ettikçe

BERLİN, 25. A. A. — Tasnif edilmiş olan 13.231.200 rey varakasına ait ihası cetvel:

Sosyal-Demokrat	2.703.000
Alman-Nasyonalist	864.000
Merkez katolik	2.252.000
Komünist	1.751.100
Ahalî fırkası	293.000
Halk fırkası	31.100
İktisadi fırkası	126.100
Ziraatçı hizip	57.700
Millî Cephe	15.700
Devlet fırkası	194.800
Nasyonal-Sosyalist	4.687.300
İçtimai hristiyan	137.000
Müstakil Sosyalist fırkası	171.600

Hitler'cilerin muzafferiyeti

BERLİN, 25. A. A. — Almanya ri-yaseti cümhur intihabatındanberi (Devamı 6 nci sahifede)

Moskova Seyahati

Başvekili hamil vapur bu sabah Odesada!

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ile Hariciye vekili Tefvik Rüştü Bey ve refakatlerindeki zevatı Rusyaya götürmekte olan Gruzia vapuru evvelki akşam Tophane rihimından hareket ettikten sonra Büyükdere önünde tevakkuf etmiştir. Vapurun bu sabah Odesa'ya muvasalatı mukarrer olduğundan, ancak gece saat 2,30 da tekrar hareket ederek Karadenize açılmıştır. Heyet bu sabah Odesa'ya muvasalat edecektir.

Kâzım Paş. Avdet etti

ANKARA, 25 A.A. — Kütahya-Balıkesir hattının küşadını icra eden Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri ile heyeti hâmil olan hususi tren bu sabah saat 8,30 da şehrimize gelmiştir. Reis Paşayı istasyonda Vekiller, Riyaseti cümhur kâtabi umumisi, bazı meb'uslar ve müsteşarlar istikbal etmiş asker ve polis müfrezeleri resmi selâmı ifa eylemiştir.

Varşova elçisinin ziyafeti

VARŞOVA, 25. A. A. — Türkiye Büyük elçisi Cevat Bey tarafından dün gece Türkiye sefaretinde bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Başvekil M. Prystor ile zevcesi, hariciye Nazır muavini ve zevcesiyle İngiliz sefiri bir çok erkânı hükûmet hazır bulunmuşlardır.

Celâl Bey Avdet ediyor

23 Nisanda sefaveethanemizde parlak bir suvare verildi

İş Bankası umumî müdürü Celâl Bey

KAHİRE, 25 (Milliyet) — 23 nisan münasebetile Kahire sefaret hanemizde mükellef bir suvare verildi. Suvarede birinci vezir İsmail Sitki Paşa, Hariciye veziri Ebülfettah Yahya paşa, kordiplomatik matbuat erkânı, İş Bankası'nın İskenderiye şubesini açmak üzere Mısra gelen İş Bankası umum müdürü Celâl B. ve arkadaşları hazır bulundular. Suvare pek samimi ve parlak oldu.

Celâl B. dün birinci vezir İsmail Sitki paşa ile görüştü.

24 nisan akşamı Mısır bankası umum müdürü ayandan Talât Harib B. tarafından bir ziyafet verildi. Bu ziyafette İş Bankası umum müdürü Celâl B. ve arkadaşları ile Şark iktisadiyatı hakkında bir tetkik seyahati yapan Macar bankacılarından ve Macar naibi hükûmeti M. Harty'nin oğlu M. Musy Harty, yerli ve ecnebi banka müdürleri hazır bulunmuşlardır. Celâl B. ile arkadaşları Ege ile hareket ettiler.

Komisyon ri-yaset eden Mustafa Şeref Bey

Benzine ispiro Karıştırılacak

Komisyon raporunu vekâlete verdi

Senede 30 milyon kilo ispiro sarfediliyor

ANKARA, 25 (Telefon) — Benzine ispiro karıştırılması etrafında tetkikat yapmakta olan komisyon mesaisini ikmal etmiş, raporunu Ziraat vekâletine vermiştir.

Komisyon raporunda vekâlet'in bu nokta nazarıma iştirak etmiştir. Muhtelif nisbetlerde ve ayrı ayrı şerait dahilinde memleketimizde istihlak edilen benzine ispiro karıştırılması komisyonca da muvafık görülmemekte olduğu için icap eden esasları da tesbit edilmiştir. İtal yada olduğu gibi memleketimizde de istihlak edilecek benzine azami yüzde otuz nisbetinde ispiro karıştırılacağı anlaşılmaktadır. Vekâlet raporu tetkik edecek ve Heyeti vekileye gönderecektir. Memleketimizde senede 30 milyon kilo benzine sarfedilmektedir.

Vali B. herşeyin yolunda gittiğini söylüyor!

İktisat Müdürlüğü kendisine verilen işleri tamamile yapıyor mu?

Tramvay ücretlerine zam yapılacak değil, ancak alınmakta olan nakliyat vergisi artacak.

Son günlerde mevzu bahis olan muhtelif Vilâyet ve Belediye işleri hakkında Vali Muhittin B. ken disile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"Vali muavini Fazlı Beyin terfian başka bir vazifeye nakline dair resmi tebligat yoktur. Fazlı Bey çalışkan, kendisini sevdirmiş bir zattır. Bununla beraber bu evsaf, terfi zamanı gelen bir memurun terakkisine mâni olacak esbaptan değildir. Fazlı Beyinde terfi zamanı gelmiştir. Önünde terfi edeceği dereceler vardır.

Birinci mevki tramvay ücretleri

Hazirandan itibaren birinci mevki tramvay ücretlerinin tezyit edileceği doğru değildir. Nakliyat vergisinin tezyidi halinde halen tramvay yolcularından alınmakta olan 10 para nakliyat resmi bittabi tezyit edileceği miktarda alınır.

Fakat bu, Tramvay şirketine ait bir zam olmaz. Ve şirket lehine tramvay ücretlerine herhangi bir zam mevzu bahis değildir.

Hastaneler

Haseki kadın ve Cerrahpaşa hastahanelerinin tevhit edilip edilmeyeceğini soruyoruz. Fakat Haseki hastahanesinin altına tekerlek takılarak Cerrahpaşaya götürülmesi mümkün müdür?

İktisat müdürlüğü

Son günlerde belediye iktisat müdürlüğüne tevcih edilen bazı neş-

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey

riyate tesadüf ediyorum. Esasa istinat etmeyen neşriyat üzerinde tevakkuf etmek istemem. Şunu söyleyebilirim ki, Belediye İktisat müdürlüğü uhdesine düşen vazai fi bihakkın ifaya çalışmakta ve ifa da etmektedir."

Selânik muhteliti ile cumaya oynuyoruz..

Selânik muhteliti ayrı ayrı Galata saray ve Fener ile oynayacak

Müsaadesiz kulüple müttefik kulüp nasıl maç yapar!?

Bu cuma günü İstanbulda Selânik muhtelitin ilk maçı oynanacaktır. Mevsim için anagajman yapılan takımların ikinci teşkil eden bu ekip bu hafta şehrimizde oynayacaktır. Son Yunan takımlarile yaptığı maç temasından sonra bu karşılaşma çok mühimdir. Selânik muhteliti Selânik takımlarından müteşekkil olacaktır. Ve bilhassa bunların başında meşhur Aris takımı bulunmaktadır.

Bu takımla müzakere iki maç üzerinde cereyan etmiş ve mutabık kalmıştır. Yunan takımı İstanbulda ilk maçını Galatasaray ve son maçını da Fenerbahçe kulüpleri ile yapacaktır. İstihbaratımıza göre Bu iki takımımız kuvvetli rakibine birbirlerini takviye ederek çıkacaktır. Macar (3) Milli takımın maçlarından sonra her halde bu maçların çok enteresan olacaktır. (Devamı 6 nci sahifede)

BAKKAL — Müşterilerinden ressam Karun Bey... — Ya!.. Demek bu zat tablo yapar? — Hayır... Karunum doyurmak için tabelâ yazar!

HARİCÎ HABERLER

10 DAKİKA

İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

İşsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

Bize yazınız!

İş arayanlarla işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arayanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu mektuplar maksadı tesbih edecek bir tarzda tasnif edilmektedir. "Milliyet" memleketinde çözüldüğünden bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaç sahalarna dağılmaçlıklarından ileri geldiğine kanıdır.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilâyetlerde makineci, motorcu, tesviyeci, tornacı, iyi bir dülgere, marangoz, âlâtı ziraiye tamircisi; elektrikli şü veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur. Onun için biz işsizlerle işçi istiyenler arasında tavassutta bulunmak istiyoruz.

Gerek İstanbul'a, gerek memleketin her köşesine şamil olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını istiyoruz. Onun için

Ricamız şudur:
Valiler, kaymakamlar, nahiy müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, frka idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve âlâ-kadar idare âmirleri buldukları yerlerdeki işçi ihtiyacını (şekil, mahiyet, evsaf, verilecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bi-

ze bildirirlerse bize müraعات etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan ve memleketin neresinde iş bulabileceğini bilmeye için bunalar vatanşahlarına hizmet etmiş hem de memleketin her tarafına bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususi müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kaydedeceğiz.

1 — Kime ve nasıl işçiyeye ihtiyacınız var?

2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususi bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz.

Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyacı sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş istiyenler de işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesi iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler.

Bu, memlekete ve vatanımıza yapılacak en büyük hizmettir.

İş ve işçi istiyenler

İşçi istiyenler

21 — Beş dökmeçi ustalarına ihtiyacı vardır. Milliyet iş bürosuna müraعات edilmesini.

İş istiyenler

Eskeşehirde İstiklal mahallesinde Emrullah Ef. nezdinde A. Vahit tesviyeci, iş arıyor, 26 yaşındadır, 70 lira ila herhangî bir vilâyete gider.

318 — Beşiktaş Post Restant H. H. — 26 yaşındadır, yüksek tahsil görmüş Fransızca, türkçe bilen taşrada çalışmak üzere bir memuriyet arıyor.

319 — Bandırma Sunullah mahallesinde Cellet Akıfa mahallesinde Cellet Akıfa zade Nazmi, gümrük komisyonculuk ve müesseselerde ayak hizmeti arıyor.

320 — Fatihte Hoca Üveys mahallesinde yeni sokak Babunaibi 1 No. lu hanede Arapoviç Adem 28 yaşındadır. Almanca, Fransızca, Bulgarca, Sırpçe Boşnakçe, Macarca bilen alaturka ve alafaraca birinci sınıf ahçilerinden iş arıyor.

321 — Mardin vilâyeti Nufus 2 ci kâtip Şehmüs ef. vasitasile Cizre kazası sabık nüfus memuru Musa Vasfi bir memuriyet arıyor.

Jeneral Uriburu'nun sıhhati

PARİS, 25 A. A. — Jeneral Uriburu ameliyat olmak üzere bir seririyata girmiştir.

Jeanne d'Arc zırhlısı Venedik'te

VENEDİK, 25 (A.A.) — Fransız Jeanne d'Arc kruvazörü buraya gelmiştir. Sefine süvarisi amiral Marouis karaya çıkarak Dük de Genes'i ziyaret etmiştir.

Heyelân

MARMET, 25 A. A. — (Virjina) birbirini takiben vuku bulan 3 toprak kayması mmtaka dahilinde bir su beninden çatlamasına sebep olmuştur. Kaza neticesinde 5 kişi ölmüş ve diğer 3 kişi de enkaz altında gömülü kalmıştır. Birçok yaralılar sayılmıştır.

Hoover moratoryomunun teddi etrafında

PARİS, 25 A. A. — Bir ecnebi gazetesi M. Stimson ile M. Mac Donald, M. Brüning ve M. Tardieu'nün Cenevrede icra etmiş oldukları mülâkât esnasında Hoover moratoryomunun teddi projesini görüşmüş olduklarını yazmıştır. Fransız siyasi mahafilli Vasington'dan gelen telgrafların M. Stimson'a borçlar meselesine ait münakaşalara iştirak etmesini meneden kat'i talimat almış olduğunu bildirmekte bulunduğunu ve bu halin mezkûr ecnebi gazetenin istihbaratına tamamiyle muğayir olduğunu irae etmektedir.

Esasen, Amerika âyan meclisinin bu mesele hakkındaki hattı hareketi bu hususun muhtemel olmadığını göstermektedir.

Bundan başka başvekelet bu hattı bir tekzip ediyor.

Irak kralı Tahranda

Başvekil Nuri Paşa da krala refakat ediyor

TAHRAN, 25 A. A. — Irak kralı Faysal hazretleri refakatlerinde başvekil Nuri Paşa ve maiyetleri olduğu halde İran Şahı Hazretlerini ziyaret maksadile dün akşam İran hududuna vâsil olmuşlardır.

Müşarümileh hazretleri hudutta İran şahı namına hariciye nazırı Furugi Han tarafından istikbal edilmişler ve geceyi Kermansah'da geçirmişlerdir. Yarın Tahran'a muvasalatlarına intizar edilmektedir.

TAHRAN, 25 A. A. — Irak kralı Faysal ile maiyeti dün akşam hududa vâsil olmuşlar ve geceyi Kermansah'ta geçirmişlerdir. Kral, şahı ziyaret edecek tir. Salt günü Tahrana muvasalat etmesine intizar olunmakta dır.

Tahdidî teslihat konferansında

CENEVRE, 25 A. A. — Tahdidî teslihat konferansı bürosu silah kuvvetlerinin keyfiyet itibarile tenkisi meselesinin muhtelif safhaları arasında farka dair teknik komisyonların bir rapor vererekleri tarihe kadar esasa ait meselelerin müzakeresine fasıla verme sını umumi komisyonuna teklif etmiş kararlar almıştır.

Bir kilise yandı

LONDRA, 25 A. A. — Gales kıt'asının Hafod şehrinde zühur eden bir yangın birçok sanat eserlerini ihtiva eden bir kiliseyi gayri kabili tamir bir surette hasara uğratmıştır.

Chamberlain'in sıhhi vaziyeti

LONDRA, 25 A. A. — Düçar olduğu nekris hastalığından hâlâ rahatsız bulunmakta olan M. Neville Chamberlain Avam kamerasına gidemeyecektir.

Zehirli şarap

HAVRE, 25 A. A. — Birçok vapurların tayfası arasında vuku gelen zehirlenme hâdiseleri dolaili meçhul bir şahıs aleyhinde takibat icra edilmektedir. Mütahasıslar tarafından yapılan tetkikler, gemilerde istihlak olunan şarapların bir miktar arsenik'i ihtiva etmekte olduğunu göstermiştir. Bütün gemilere, gemi dahilinde bulunan şarapların istihlak edilmemesi için telgraflar gönderilmiştir.

İtalya - Irak dostluk ve ticaret muahedesi

ROMA, 25 A. A. — İtalya ile Irak hükümetleri arasında geçen Şubat'ın onunda Cidde'de imza edilen dostluk ve ticaret muahedesi muasaddak suretleri dün Chig'i sarayında Emir Faysal ile Hariciye müsteşarı M. Feni arasında teati edilmiştir.

Fransız Hariciye nezaretinin bir tekzibi

PARİS, 25 A. A. — Hariciye nezareti Tuna hükümetleri arasında iktisadi bir anlaşma vücade getirilmesi hakkındaki projeye dair Peşte gazetelerinden birinde çıkan ve Fransız gazeteleri tarafından olduğu gibi nakledilen haberlerin heyeti umumiyesi itibarile hakikata uygun olmadığını beyan etmiştir.

Bulgar kral ve kraliçesi

SOFYA, 25 A. A. — Bir müddet beri Haricte bulunan Kral ve Kraliçe; hazeratı bugün Sofyaya avdet etmişlerdir.

Mançuri'de Vaziyet

Cemiyeti akvam komisyonu müşkülâtla karşılaşiyor

LONDRA, 25 A. A. — Tokio'dan Times gazetesine bildiriliyor: Tchong - Tchoun'daki Japon konsoloslu, M. Wellington Koo demiryolu mmtakasını terkettiği takdirde tevki edileceğine dair olan tehdidi geri alırmak için Mançuri hükümetine bir karar verdirememiş olduğunu bildirmektedir.

Japonya hariciye nazırı bu vaziyet karşısında Harbin ve Tsitsikar etrafındaki demiryolu mmtakasının bizatihi emin olamadığı keyfiyeti üzerinde ısrar edecektir.

Cemiyeti Akvam komisyonu bu iki şehri ziyaret edecektir. Komisyon, bu niyetinde ısrar edecek olursa muhafazası için maiyetine kuvvet verilecek fakat Japon ordusu bu bapta hiç bir mes'uliyet deruhte etmeyecektir.

Gene kan dökülecek

LONDRA, 25 A. A. — Tokiodan bildiriliyor: Kirin hükümetine hasım loan kuvvetleri male doğru ilerlemeğe başlamışlardır.

Tchouang - Tchong - Pou istasyonunda ikamet eden Japonya, asiler tarafından zaptı muhakkak olan istasyon muhtini tahliye ve Harbin'e doğru yola çıkmışlardır.

TOKIO, 25 A. A. — General Kamura'nın kumandası altında Chang Chun'un muhtelit liva Chang Chun'a gelmiştir. Mezkûr kıtanın kuvvetlerinin bir kısmı Kirin ve bir kısmı de Tunghua ve Harbin'e gönderilecektir.

Londra borsasında Japon eshamı düşüyor

LONDRA, 25 A. A. — Mançuri'de Rusya ile Japonya arasında bir gerginlik mevcut olduğuna dair sayıların deveren etmesi ve Mançuri ve Changhai'daki askeri kıta mesarifatının Japonya'ya ağır mükellefiyetle tahmil edilmesi, esasen Japon eshamı üzerinde çok gayri müasait tesir ve nüfuzları ıka ettiği halde Changhai'daki Çin - Japon sulh müzakerelerinin betati de bu menfi tesire munzam olmaktadır.

Bu zafiyet Japon hükümet eshamı ile Japon belediyelerinin ihraç etmiş oldukları sanayi eshamı üzerinde de kendini göstermekte ve işbu eshamı az çok hissedilecek derecede zarara uğratmaktadır.

M. Mac Donald'ın sıhhi vaziyeti

LONDRA, 25 A. A. — Başvekelet dairesi tarafından neşredilen bir tebliğte M. Mac Donald'ın gözümlün dün yapılan muayenesi neticesinde memnuniyeti mucip bir halde olduğunu ve hiç bir vevahmet eseri göstermediğini anlaşıldığı beyan edilmiştir.

Bir tekzip

PARİS, 25 A. A. — Temps gazetesinde okunduğuna göre, Journal de Ceneve ile Journal de Nation'da M. Tardieu ile M. Stimson ve M. Brüning arasında zamanlarda vuku bulunmuş olan mülâkât hakkındaki verilen haberler başvekelet dairesinde tekzip edilmiştir.

Irak Petrolları

Bağdatta yeni bir mukavele yapıldı

LONDRA, 25 A. A. — Reuter Ajansının verdiği bir habere göre, bazı İtalyan, Fransız ve Alman Şirketlerinin de âlâ-kadar buldukları British Oil Developpement Company müessesesinin mümessilleri Bağdat'ta bir mukavele imza etmişlerdir.

Bu mukavele mezkûr Kumpanya ile Dicle nehrinin garp sahilinde iki yüz mil murabbai imtidadında bir saha dahilinde 75 sene müddetle petrol istihsalı imtiyazını vermektedir.

Hindistanda Tevkifat

Dört günde 630 kişi hapse atıldı

YENİ DELHİ, 25 A. A. — Hükümet tarafından menedilmiş olan kongrenin 47 inci içtimaının son 4 gün zarfında 63 Okışi tevki edilmiştir.

M. Tardieu, yeni bir nutuk söyleyecek

PARİS, 25 A. A. — M. Tardieu perşembe günü Giromagny'de radyo ile neşredilecek olan mühim bir üçüncü nutuk daha irat edilecektir.

Avusturyada intihabat

VIYANA, 25. A. A. — Aşağı Avusturya Diyet Meclisi intihabatında 28 hristiyan sosyalist, 20 sosyalist, 8 milliyetperver sosyalist kazanmıştır. Bu seneki Diyet Meclisi azası 56 dan ibarettir. Geçen meclis 60 azadan mürekkepti ve bunların 32-i hristiyan sosyalist, 21-i sosyalist, 5-i Pangermen, biri çiftçi idi.

Diyet meclisinde de Pangermenler tamamen kaybetmişlerdir.

VIYANA, 25. A. A. — Salzburg Diyet meclisi intihabatında 12 hristiyan sosyalist, 8 sosyalist, 6 milliyetperver sosyalist kazanmıştır. Geçen Mecliste 13 hristiyan sosyalist ve 9 sosyalist, 2 pangermen, bir milliyetperver sosyalist ve bir çiftçi vardı. Burada da pangermenler tamamen kaybetmişlerdir.

Küçük Mehmet

Resimde gördüğünüz çörek satan bu mini mini 55 inci ilk mektep talebesinden Mehmet isminde bir yavrudur. İşte bu yavru resim de gördüğünüz gibi tatil günlerini çörek satmakla geçirmektedir. Beherini kırkar paraya sattığı bu çörek parasile kendisine kitap parası temin etmektedir. Mini mini Mehmedimiz resim çekildiği gün bayram yapan çocuk arkadaşlarının eğlencelerini seyrediyordu. Kendi kazancını kendi kendisini okutmak ve yetişirmek herhalde bu çocuk için az zevkli şey olmasa gerek?

Mevaddı iptidaiyeden alınacak gümrük resimleri tesbit edildi

ANKARA, 25 (Telefonla) — Memleketimize idhal edilecek mevaddı iptidaiyeden alınacak gümrük resimlerine ait esasları âlâkadar komisyon tesbit etmiştir. Yalnız bu meydana kaçakçılık emteası olamayacağı tahmin edilen demir gibi bazı iptidai maddeler hakkında eski esasların muhafaza edilmesi muvafık görülmektedir.

İskenderiye ve Pire ticaret mümessillerinin muhabereleleri

ANKARA, 25 (Telefonla) — İskenderiye ve Pire ticaret mümessilleri ihracat ofisi müdürlüğü balıkçılık müfettişi İstanbul ve İzmir Sanayi müdürlüklerine resmen şifre ve açık telgrafla muhabereye salâhiyettar makamlar listesine idhal edilmektedir.

Evkaf müdürleri arasında..

ANKARA, 25 (Telefonla) — İzmir Evkaf müdürlüğüne Aydın Evkaf müdürü Ahmet, Balıkesir müdürlüğüne Edirne Evkaf zeytinlikleri ren memuru Behzat, Amasya Evkaf müdürlüğüne sabık müdürlerden Natık, Maraş Evkaf müdürlüğüne sabık Kayseri müdürü Vefik, Urfa müdürlüğüne Kilis Evkaf memuru Naci beyler tayin edilmişlerdir.

Mutahassısların dereceleri

ANKARA, 25 (Telefonla) — Ziraat vekâleti tâli ziraat mekteplerinde muallimlik yapmakta olan Ziraat mütahasıslarının vazifeleri, dereceleri, ve terfipleri hakkında bir kanun lâyihası hazırlanmış, Heyeti vekileye takdim olunmuştur. Lâyiha Heyeti vekilede tasvip edilmiş ve Meclise sevk edilmiştir.

Yeni sene bütçesinin encümende tetkikine başlanıyor

ANKARA, 25 (Telefonla) — Bütçe encümeni bütçenin tetkikatına bugünlerde başlayacaktır. Yalnız bütçenin bazı teferrüatı da âlâkadar vekâletlerce ikmal edilerek Meclise gönderilecektir. Cuma gününden maada her gün, encümen muntazaman bütçede tetkikatını yapacaktır.

Kaçakçılığın men'i hakkındaki talimatname..

ANKARA, 25 (Telefonla) — Kaçakçılığın men'i takibi hakkındaki kanuna ait talimatname vekâlet tarafından hazırlanmak tadır.

Gazi Hz. ile İsmet Pş. arasında teati olunan telgraflar

ANKARA, 25 (A.A.) Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Moskova hareketlerinden evvel İstanbuldan Reiscümhur Hazretlerine şu telgrafnameyi göndermişlerdir: Reiscümhur Hazretlerinin yüksek huzurlarına: Dost memlekete hareket ederken benim ve arkadaşlarımızın tazim ve merbutiyetlerini teyit ile mübahiyim Büyük Reiscümhur Hazretleri. İSMET

Gazi Hazretleri âtideki cevabı telgrafla mukabele buyurmuşlardır:

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine: Dost memlekete seyahatinızda size ve arkadaşlarınıza sıhhat ve sürür diler, gözlerinizden öperim. Reiscümhur Gazi M. KEMAL

Sovyet Rusyada İsmet Paşayı istikbal hazırlıkları

ODESA, 25 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hazretlerini istikbal etmek üzere Moskova Büyük Elçisi Ragıp ve Konsolosu Hayri Beylerden maada Ukranya hükümeti nezdindeki Sovyet Hariciye mümessili Brodovski hariciye komiseri Koleji mümessili Postohof, birinci şark şubesi müdürü Poliakov ve matbuat şubesi müdürü Podoski de Moskovadan buraya gelmişlerdir.

Mecliste ekseriyet olmadı

ANKARA, 25 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmış ise de yapılan yoklama neticesinde ekseriyet bulunmadığı anlaşıldığından perşembe gününe içtima etmek üzere dağılmıştır.

Prusya intihabatının kat'i neticeleri anlaşıldı

BERLİN, 25 (A.A.) — Volf Ajansı bildiriyor: Prusya Diyet intihabatının kat'i ve resmî neticesine göre, Meclisin 422 azalığından bugünkü hükümet bloku 162, milliyetperver sosyalistler 162, Alman milliyetperverleri 31, mutedil sağ cenah 10, komünistler 57 sini kazanmışlardır.

İktisadî ve malî hafta

Dünyada mevcut devletlerin bu seneki bütçe açıkları devkünü, Fransada yapılan bir hesaba göre, 100 milyar franka balığ olmaktadır. Bu açık kısmen, bizde olduğu gibi, mesarifi tenkis ve vergileri tezyit suretile, kısmen de, bu tedabire müraacaatla beraber, istikraz akti suretile kapatılmak istenilecektir. Fakat halihazırda bu paranın, değil tamamını, hatta onda birini bile ikraz edebilecek istitaatı maliyeyi haiz devlet kalmamıştır. En zengin sayılan iki memleketten Amerikanın açığı ağıllı 40 milyar. Fransanınki de 7

milyar franktır. Kendi devletleri varken, tabiatile, bu devletler, başkalarının derdile meşgul olmak istemeyeceklerdir. İşte heman bilimum memleketlerde, bir taraftan paranın darlığı, diğer taraftan ticareti hariciyenin gün geçtikçe tenakusu, bu memleketleri, kendi hudutları dahiline tüzülüp çekilmeğe, ve hadisatı bevezül ile bekler gibi bir hal almaya sevk etmiştir.

Bu halin ilk aksülâmelini harbi umumide mağlup olan devletlerin, maddî imkânsızlık karşısında artık tamirat ve saire namile borç verememelerinde görüyoruz. Bunu takliden, harpta ikinci derecede âlâkâsı bulunmuş olan ve ya hiç olmayan bazı devletler de bütçe açığına veya "transfer" müşkülâtını ileri sürerek, borçlarını vermek istemiyorlar.

İkinci aksülâmelide, devletlerin son zamanlarda "economie dirigée" daha doğrusu "etatisme" cereyanlarında his ediyoruz. Devletler milli paralarını korumak için pek hassas buluyorlar, ve parayı icrai tesir edecek unsurları, (ki başlıca ithalât ve ihracattır) yakından kontrol etmek gayesini takip ediyorlar. Bazı memleketler de tekas esasına müstenit ihracat yapmak için mütakaseler cereyan etmekte; bu meydana meselâ Yunanistanda, her mem-

leket ile kıymet muadiliyeti üzerine mübadeleli esya için, teşkilât vücade getirilmektedir.

Bu muadiliyet esası üzerine esya ihracatı bizim de iznimize gelir; çünkü ihracat emteamızın satışı bu suretle temin edilmiş olur. Yalnız iş, fikrimizce bu işi serbest surette bir iki tacirin eline bırakmak doğru olmaz; zira bu imtiyaz harbi umumide kara bir hatıra burakan "vagon" ticaretinin sü istimaline münker olur. Her kesi bu hususta serbest bırakılmak da, karşılıklı mucip olacaktır için münasip değildir. O halde bir şekli hal kalyor ki o da teşkilât devlet tarafından vücade getirilmelidir.

Esham ve tahvilât

Nevyork piyasasında devam eden zaafın Avrupada husule getirdiği inikâsat diğer taraftan Unifiye hakkındaki müzakeratın, Saracoğlu Şükür B. f. nin henüz hareket etmemesi neticesinde, tavik edildigi fikrini vermesi, İstanbul borsasında işlerin mizer (misere) gitmesini mucip olmuştur. Bütün hafta zarfında Unifiye 47 ile 51 arasında temevvüç ettikten sonra dün akşam 47 3/4 kuruşta kapandı.

İstikrazı dahil tahvilâtın altı aylık amortismanına mukabil piyasadan mübayaat yapılması için Osmanlı Bankası tarafından borsa acentelerine dünkü gün ordino veril-

miş ise de, mal bulunmadığı için hiç bir muamele yapılamamıştır. Te karrür eden mübayaa fiati 97 1/2 kuruştur.

İş Bankaları hafta zarfında 15 kuruşa daha ilerliyerek 9,25 lirada kaldı. Müesses hisseleri üzerine muamele cereyan etmedi ise de nominal fiati 95 lirada sabittir.

Anadolu kağıtları umumi zaftan müteessir olarak azıcık gerilediler; son tesbit edilen fiatlar şunlardır:

Aksiyon	15,-	lira
Obligasyon	25,80	"
Müesses senet	21,85	"
Bununla beraber bu kağıtlar Almanya'da takriben bir buçuk lira kadar fazla etmektedir.		

Bomontilere 23,80 liraya, Tram-

vay hisse senetlerine 50 liraya, Der kosa da 29 liraya satıcı vardır.

Arslan Çimento hisseleri tekarrür yarımlı kaybederek 8,35 lirada kaldılar.

İttihat Deyirmencilik hisse senetlerine 15 nisanın itibaren ikişer buçuk lira temettü hissesi tevzi edilmeği başlanmıştır. Kuponsuz olarak bu hisselere elyevm 20,75 lirada etmektedir.		
Şark Deyirmencilik 2,50 lirada muamelesizdir.		
Kota harici Mısır Kredi Fonisyonlarının fiati bervechiatidir:		
1886 tertibi	176	lira
1903	96	"
1911	94	"
Türk altını 925 kuruştur.		

Çocukların ölümü niçin artıyor?

Ekonomi

Beynelmilel bir takas cemiyeti

Ticaret Odası Berlin ticaret mümessilliğinden malûmat istedi

Ticaret odasına gelen malûmat nazaran, Bremende yapılan bir teşebbüs neticesi olarak ihracat tacirleri arasında bir beynelmilel takas şirketi teşekkül etmiştir. Beynelmilel, takas esaslı üzerinde çalışacak olan bu şirketin azası şimdiden yüz bini geçmiştir. Ticaret Odası bu hususta Berlin Ticaret mümessilliğinden malûmat istemiştir.

Memlekete ne kadar şişe geliyor?

Tütünün bir istatistiğe nazaran Türkiye'nin senelik şişe ithalatı vasatı 3 - 4 bin tondur.

Bu ithalatın 1,126,548 kilosu Çekoslovakya ve 745,341 kilosu Almanyadan ithal edilmiştir.

Irak parası

Irakta, nisan ayından itibaren yeni bir para mevkiî tedavüle vazolunmuştur. "Dinar" ismini taşıyan bu para bir İngiliz lirası muadili kıymettedir.

Bu para Hindistan "Rupye" sine yerine kaim olacaktır. "Dinar"ın lirası Hindistan tamamı istiklâl için bir işaret telâki edilecek ve memleket maliyesine büyük faide temin edeceği ümit edilmektedir.

Lehistan Bulgaristan'dan tütün alıyor

Tütünlerimizin başlıca müşterilerinden olan Lehistan yeni bir kombinasyonla ihtiyacı olan tütün mubayaatını Bulgaristan'dan yapmak için başlamıştır.

Lehistan Bulgaristana vereceği 16 bin tonluk şimendieri rayına mukabil Bulgaristan'dan aynı kıymette tütün alacaktır.

Fransaya ithal edilen yağlar

Fransaya ithal edilecek zeytin ve arası yağlarla birlikte yemelik yağların gümrük resmi yüzde 6 ya iblâğ edilmiştir.

Yunanistanda kömür bhranı var

Döviz tedarikindeki müşkülâtın dolayı Yunanistanda mühîş bir kömür bhranı baş göstermiştir. Bu yüzden Pelopenez şimendieri.

BORSA

25 Nisan 1932

Akşam Fiyatları

İstikrarlar	Tahvilât
İst. dahili 97,-	Elektrik 5,-
Şark d. yolları 3.50	Tramvay 4.90
D. Muvahhede 47.75	Tünel 5,-
Gümrükler 6.50	Rihtim 16.75
Sayıd mahli 5.25	Anadolü I 26,-
Dağat 6,-	III 27.25
T. askeriyeye 5.50	Mümessil 21.85

Esham

İş Bankası 9.25	Terkos 28.50
Anadolü 15.20	Çimento Ar. 8.35
Reji 4.20	Çnyon dey. 20.75
Şir. hayriye 13,-	Şark dey. 3.50
Tramvay 50,-	Balya 1.80
Umumî sigorta 10.55	Şark m. esca 3,-
Bomonti 23.80	Telefon 15,-

Çek fiyatları

Paris 126.6	Prag 15.99
Londra 784.25	Viyana 3.77.65
Niyork 47.55	Madrid 6.26
Milano 9.28	Berlin 1.99.75
Briksel 3.39	Varyova 4.23
Atina 37.70	Peşte 3.78
Cinevre 2.44.5	Bükreş 79.85
Sofya 65.40	Belgrad 27.40
Amsterdam 1.17.3/8	Moskova 1087.50

Nukut (satış)

Kuruş	Kuruş
20 f. Fransız 170.37	1 şilin, Av. 28,-
1 İsterli 787.85	1 peza 16,-
1 dolar 212,-	1 mark 50,-
20 liralık 220,-	1 zoltı 24,-
20 f. Belçika 112,-	1 pengo 30,-
20 dramlık 42,-	20 ley 24,-
20 f. İsviçre 829,-	20 dinar 74,-
20 İva 25,-	1 Altun 925,-
20 florin 85,-	1 Medciye 48.50
20 kur Çek 125,-	1 Banknot 2.51-

Tütün Konferansı

İştirak edecek murahhaslar intihap edildi

İstanbulda toplanacak olan şark tütün konferansına hükümetimiz namına iştirak edecek murahhaslar seçilmiş ve alâkadar makamlara bildirilmiştir. Konferansa Türkiye namına İktisat vekâleti müşavirlerinden Habip Edip, Ofis müdürü Cemal ve Ofis tütün raportörü Haluk Beyler iştirak edeceklerdir. Bundan maada konferansta İstanbul Ticaret Odası namına dört zat bulunacaktır. Bu zevatın tütün tacirlerinden Nemli zade Mithat, Hüseyin Sabri, Hüseyin, Hakki Nezihi Beyler olması muhtakkak görülmektedir.

Belediyede

Ölen çocuklar çoğalıyor

Mesele daimî encümeninde tetkik edilecek

Daimî encümen azaları dün sabah Belediye çocuk bakım evlerini gezerek tetkikât yapılmıştır.

Son zamanlarda çocuk vefiyatının arttığı anlaşılmıştır. Bu hususta çıkarılan istatistikler çok fenadır.

Bu mesele daimî encümeninde tetkik edilecek ve tedbirler alınmak üzere alâkadar makamatın nazarı dikkate alınacaktır.

Ada elektrığının demir direkleri

Ada elektrıkları için lâzım olan demir direklerin kontenjan meselesi halledilmiştir. Yakında direkler yerlerine konacaktır.

Denizde tehlikeli yerler

Yazın açılta denize girenler için tehlikelerin önüne geçilmek üzere tehlikeli yerlere belediye levhaları koymağa karar verilmiştir. Deniz ticaret müdürlüğü bu gibi yerleri tesbit etmeğe başlamıştır.

Sürpagopta keşif

Perşembe günü Sürpagop mezarlığı için ehli vukuf mahallinde keşif yapılmıştır.

Otelcilerin cuma ruhsatı

Bazı otelciler Belediyeye müracaat ederek cuma ruhsatı için haricinin şifasından alınması istemişlerdir. Bu teklif şehir meclisinde görüşülecektir.

Buzlu, buzsuz su

Belediye iktisat müdürlüğü bu yaz buzlu ve buzsuz su fiatlarını tesbit etmeğe karar vermiştir. Buzlu su 40 ve buzsuz su da 30 paraya satılacaktır. Suları karıştıran muhtelifler hakkında da sıkı takibat yapılacaktır. Su bardaklarını yıkamak için de birahanelerde olduğu gibi otomatik aletler yapılacaktır.

Maaşlar inşaat tahsisatından fazla değil

Belediye daimî encümeninin yeni belediye İdareci hususiyetini teşvik ederken heyeti fenniye kadorasını lüzumundan fazla dolgun bulduğu teklif edilen yeni bütçeye nazaran 200 bin lira maaşta ve 180 bin lira inşaat ayrılmaması doğru görülmediği bir aşam refikimiz tarafından yazılmıştır.

Vilâyet Nafia bü mühendisi Avni B. den bunun doğru olup olmadığını sorduk. Avni B. dedi ki: "Vilâyet Nafia bütçesi 690 bin liradır. Bunun 90 bin lirası maaşlara, 14 bin lirası silindirik makinistinin ücretlerine ve sair müstahdem tahsisatına ayrılmıştır. 600 bin liranın 380 bin lirası inşaat maaşlarıdır. Mütibakisi Nafia Vekâleti hissesi vesairesidir. Binaenaleyh, maaşat yekünunun inşaat tahsisatından fazla olduğu doğrudur." Avni B. yeni sene yol parasının da 6 lira olarak tekrâr ettiğini ilâve etmiştir.

Ekmek fiati

İstanbul Belediyesinde Nisanın yirmi yedinci çarşamba gününden itibaren ekmek sekiz buçuk

Mahkemelerde

Başkâtip; tokatla zabıt kâtibini öldürdü mü?

Ağırceza dün bu davaya baktı. Tıbbî raporunda ne diyor?

Şile mahkeme zabıt kâtiplerinden Şerafeddin Ef. yi meyhanede mesleki haysiyetine yarasmayacak bir vaziyete gördüğü için tokatla ayıtmak teşebbüsünde bulunan Şile mahkeme başkâtibi Hayri Ef. Şerafeddin Ef. nin dayak yedikten kırk sekiz saat sonra vefat etmesi üzerine ölüme sebebiyet cürmü Ağırceza ya sevk edilmiştir. Ağırceza mahkemesinin Hayri Ef. hakkında verdiği mahkûmiyet kararını temiz bozmuş ve mahkûmun dün yeniden mahkemeye yapılmıştır. Müddeiumumi, tıbbî adli raporuna nazaran dayak yiyen bir adamın nefzi dahilinde haftalarca sonra vefat edebileceğini ileri sürerek Hayri Ef. nin mahkûmiyetini ancak cezayı hafifletici sebeplerin de nazarı dikkate alınmasını istedi. Muhakeme müdafaa yapılması için kaldı.

Hiç haberi yok mu imiş

Paçavracı İlyâ ve şişeci Salomon rakı kaçakçılığı yaptıkları iddiasıyla İhtisat mahkemesine sevk edilmiş ve dün duruşmaları yapılmıştır.

Salomon isticabında tanınmadığı bir adamın Balatta önüne çıkarak:

— Oğlum bu çuvalı Beşiktaşta götürmeğe ne istersin? Dediği nihayet pazarlık ederek 20 kuruşa götürmeğe razı olduğunu, yolda sivil ve resmi memurların kendisini çevirdiklerini çuvalın içinde kaçak rakı olduğunu sonradan haber aldığını söyledi. Diğer maznun da öteki gibi in-

Profesör M. Yansen gitti

Beş senelik bir program yapıyor

Mimar profesör Hermann Yansen dün akşamki ekspresle Berlin'e avdet etmiştir. Profesör 4 İstanbul'un plânı hakkında birkaç defa Belediye reisi Muhittin ve heyeti fenniye müdürü Ziya Beylerle görüşmüş ve şehrin bazı haritalarını almıştır.

Aldığımız habere göre, profesör Yansen şehrin bugünkü vaziyetini ve Belediyenin bütçesini nazarı dikkate alarak acele yapılması lâzım gelen imar işleri hakkında beş senelik bir program yapacaktır.

Dün profesörle görüştük ve Belediye reisi Muhittin Beyle vaki olan temaları hakkında izahat istedik. Bize geçen günkü sözlerini tekrar etti:

"Bu bir sırdır, Muhittin B. söylesin, İstanbul'un plânı, şehir plânlarının en müşkilidir. Binaenaleyh benim burada bir şehir plânı yapmaktığım mevzu bahis değildir. Buradan bazı haritalar aldım, tetkik edeceğim."

Profesör Yansen tekrar İstanbul'a gelmesi muhtemel olduğunu da ilâve etmiştir.

Gene komünist beyannameleri

Mutattır: 1 Mayıs geldi mi, bazı komünist tasarıları öteye beribe bir takım beyannameler gönderirler. Bazı yerlere gene böyle beyannameler gönderilmiştir. Bunların nereden çıktığını ve kimler tarafından gönderildiği alâkadar makamatça malûm bulunmakta ve şayanı takbih görülmektedir.

Adil Beyin bugün gitmesi muhtemel

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı Adil B. dün de Tütün İnhisarı İdaresinde meşgul olmuş, kendisini ziyaret eden Barut İnhisar müdürü Lütfi B. le görüşmüş, inhisarlarda yapılacak tasarrufları ait tatbikat hazırlıklarına alâkadar olmuştur. Adil B. işlerini bitirebilmesi bugün Ankara'ya avdet edecektir.

Döğçe Bankın bir müdürü geldi

Döğçe Bank müdürlerinden M. Yakubi dün Sofya'dan şeh-

Vitrincilik Sanatı

Almanyadan bir mütehassıs getirilecek

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti İstanbul merkezî idare heyeti, yarın toplanacaktır. Cemiyet, şehrimizde güzel vitrin tertibi sanatına sahip olanlar ancak bir kaç kişiden ibaret bulunduğu, bunların da tamamen gayri Türk olduklarını, güzel bir mağaza vitrinini tertibi mukabilinde mağaza sahiplerinden asgari 10 - 15 lira ücret aldıklarını tesbit etmiş, Türkler arasında da vitrin sanat kârı yetiştirilmesine karar vermiştir. Bu maksatla, cemiyet Ticaret mektebine, Üsküdar'daki Kız Sanat ve Ameli Hayat mektepleri müdürlüklerine müracaatla vitrin sanatının arzu edecek Türkleri öğretilmesi için birer kurs açılmak üzere derhaneler tahsis edilmesini rica etmiştir. Bu mektep idareleri, teklifi müsait suretle karşılamışlar ve bazısı saat 17 den sonra sınıf tahsis edebileceklerini bildirmişlerdir.

Cemiyet idare heyeti, yarıncı içtimanda bu mesele ile meşgul olacak, açılacak kurslarda vitrin sanatını öğretecek muallimlerin ne suretle temin edileceğini müzakere edecektir.

Yerli vitrin sanatkarlarının mahdud olduğu düşünülerek bir çok vitrin sanatkarları bulunan Almanya'dan bir muallim belce ve buna verilecek ücretin, açılacak kurslara devam edecek talebelerin birer miktar aylık almak suretilerini de düşünülmektedir. Kat'î kararın yarın verilmesi muhtemeldir.

Müessif bir irtihal

Mülga cemiyeti rüsumiye azasından esbak Galata gümrüğü başmüdürlüğü Kıbrıslı Kadı zade Faik Bey vefat etmiştir.

Cenazesi bugün öğle vakti Şişli Bomontide İzzetpaşa sokağında hanesinden kaldırılarak Teşvikiye camiiinde namaz kıldıktan sonra Maçka kabristanındaki aile makberesine defnedilecektir.

Faik Bey çok haluk, temiz, vazifesinas bir memurdur. Bütün meşuriyet hayatında herkes kendine sevdirmişti. Vefatı tazindir. Ailesine ve dostlarına taziyet beyan ederiz.

Poliste

Acaba kim Vurdu?

17 yaşında olduğunu söyleyen bir gencin ismi Azizdir. İstanbulda ilk defa gelmiştir.

Bir genç kendisini yaralıyını bilmiyor

Şehreminde Vani dergâhı yanında bir şahın tabanca kurşunu ile yaralanarak yerde yattığı görülmüştür.

17 yaşında olduğunu söyleyen bir gencin ismi Azizdir. İstanbulda ilk defa gelmiştir.

Yangın başlangıcı

Ortaköy'de Madam Kalyopinin sahibi ve Ziraat Bankası veznedarı Danış Beyin müstecir bulunduğu 3 bin liraya sigortalı evden yangın çıkmış ve söndürülmüştür. Feriköyünde Zeynep hanımın evinden de ateş çıkmış ve söndürülmüştür.

Kalp sektesinden

Cibalide oturan Koço dün Fındıklıdan geçen yolda kalp sektesinden ölmüştür.

Davet

Galatasaraylılar cemiyetinden: 1 - Cemiyetimizin nizamnamesi hükümetçe tasdik edilmiş ve müsaadesi alınmış olduğundan gerek isteyenlerin cumartesi, pazaritesi, perşembe günleri saat 17 den 19 a kadar Galatasaray spor kulübüne müracaatları.

2 - Cemiyetin kongresi 29 Nisan 1932 cuma günü saat 14 de Galatasaray spor kulübü salonunda akte- dilediğinden muhterem azamın mezkûr gün ve saatte hazır bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Kongre

Diş tabipleri cemiyetinden: 29-4-32 cuma günü saat 10 da halkevinde umumî içtimamız akdedileceğinden meslektaşlarımız teşrif-i hassaten reca olunur. Rüzname: 1 - İdare heyeti rapor ve hesabatı; 2 - Mürakip rapor ve intihabatı; 3 - Millî diş tababeti

Maarifte Tedrisat Müddeti

Bu sene bir az temdidî muhtemel

Bu sene mektepler hastalık vesair sebepler dolayısıyla fazla tatil günleri geçirdiğinden müfredat programlarını tamamlaması için tedrisat müddetinin bu seneye mahsus olmak üzere bir müddet daha uzatılması düşünülmektedir. Şiddetli sıcaklar erken başladığı takdirde bu temdid kararından vazgeçilecektir.

Tip talebe yurdundan tardedilenler

Tip talebe yurdundan 15 gün evvel muvakkaten tardedilen talebin müddetleri hitam bulduğundan dün akşam yurda kabul edilmişlerdir.

İlk mekteplerde sergi

Mayıs başında şehrimizdeki ilk mekteplerde birer sergi açılacaktır. Bu sergilerde bir sene zarfında talebin elişine ve saireye dair yaptığı eserler teşhir edilecektir.

Vilâyetto

Yeni iskân Müdürü

Tahsin Bey vazifesine başladı

İzmirden naklen tayin edilen yeni iskân müdürü Tahsin Bey işe başlamıştır.

Edirne'ye tayin edilen İstanbul iskân müdürü de Edirne'ye gitmiştir.

Vilâyet bahçesi

Vilâyet bahçesinin yanındaki meydana bulunan yığılı taşlar defterdarlık tarafından satılmıştır.

Taş alan bu taşları kaldırmak ta olduğu cihetle bu kısmı temizlenmektedir.

Rüam hastalığı mücadelesi

Eminönü kazasında yapılmakta olan rüam hastalığı mücadelesi bitmiştir.

Bugünden itibaren de Fatih kazasında mücadeleye başlanacaktır.

Çöpçülerin vazifesi

Eminönü kaymakamlığı tarafından mahalle heyeti ihtiyasilerine gönderilen tamimden çöpçülerden günü gününe uğramyanlarının isimlerini bildirilmesi teblig edilmiştir.

Ali Paşa Ankarada

Hilâlahmer umumî kongresine iştirak etmek üzere İstanbul şubesi reisi Ali Paşa Ankara'ya hareket etmiştir.

Konferans

C. H. F. Şişli İdare Heyeti Riyasetinden:

Şehrihalin yirmi sekizinci perşembe günü akşamı saat dokuzda Darülfunun müderrislerinden Şevket Bey tarafından kanunî medeninin aile mesali hakkında bir konferans verileceğinden arzu edenlerin yem ve saat mezkûrda Cabi caddesindeki Firka merkezine teşrifleri rica olunur.

Halkevi Riyasetinden: 26-4-32 nisan saat günü saat 14 te Doktor Kadri Raşit Paşa tarafından çocuk hakkında bir konferans verilecektir herkes gelebilir.

Askerî tebligat

Eminönü Askerlik Şubesi Reisliğinden: 931 senesinde bedel veren efradım 30-4-932 tarihinde sevkları mukarrerdir. Yevmi mezkûr elbise ve eşyaları şubede isbat vicut eylemeleri ve bir maynaya kıta bulunmayan efradında mezkûr mezkûre askerlik müddetlerinin iki kat yaptırılacağı i-

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

26 NISAN 1932

İdarehane: Ankara caddesi,
100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür 24318

Yazı işleri Müdürlüğü 24319

İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için	Hariç için
L. K.	L. K.
3 aylığı 4 —	8 —
6 " 7 50	14 —
12 " 14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müddiyete müraacat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava bulutlu ve kısmen yağmurlu olacaktır, rüzgâr garp istikametinden esecektir. 25-4-1932 tarihinde hava tazyiki 753 millimetre, azami hararet 18, ezgari 10 derece idi.

FELEK

Ete narh!

Hep et ile kemikten mürkek değil miyiz?.. Diyeceksiniz ki bizim etimiz yenmez.. Vallahi ben öylelerini gördüm ki; birbirlerini harıl harıl yiyorlar.. Hem her gün:

— Başımın etini yedi!. Diyen kaç kişiye rastgeleriz. Bunların yüzde ellisi yalancı ise yarı elbette sahibidir.

Evet! Etle kemikten mürkek olduğumuz halde hâlâ et yemekten kendimizi alamıyoruz. Doktorlara sorarsanız kırktan sonra et zehirdir. İyi ama! Kırkına bastrığını kim itiraf ediyor ki; Selim Sırrı Bey bile yağını soranlara:

— Ne kadar tahmin ederseniz o yaştayım.. Diyor.. Altmış senedir bu sözü söylediği halde dilinde tüy bitmediğine şaşmamak mümkün değil. Maamafih üstat bu sözünde haklıdır. Hiç bir zaman kırk yaşından fazla göstermiş değildir ki bu sözü söylemekten korksun.

Et yemeli mi, yememeli mi?.. Meselesi her zaman görüşülen bir mevzu iken şimdi modası geçmiş bir bahis oldu. Çünkü et yemeli mi, yememeli mi diye düşünmeden evvel, etiyebileyormuyuz, onu halletmek lazımdır.

Orta halli bir ailenin şu günler de sık sık et yediğine inanmam. Çünkü kuzu 100 - 120 kuruş... Sığır eti diye bizde 60 - 70 kuruş satılan matah ta yorgun manda ve öküz etleridir.. Onu yedikten sonra bir çift telâtin çizme yutmış gibi insanın midesi bir hafta hazim ile meşgul olur ve başka faaliyet gösteremez..

Ne yapalım?.. Et pahalı!..

Kuzularımız kıymetli!.. Canı kuzu eti yemek isteyen kesenin ağzını açar!..

Doğru lâf!.. Kasapça lâf!.. Fakat kesenin ağzı falan yoksa, dibi çıkmış ise ne açar?..

Lâtifeyi bırakalım!.. Belediye bir aralık bu et meselesile hararetili hararetili meşgul olmuştu. Şehir Meclisinde dehaşetli nutuklar söylendi.. Müt-hiş içtimalar olmuştu.. O zaman bu işi bir komisyona havale ettiler.. Bir iş havale edildi mi, havale illetine uğradı demektir.. Maahaza bu komisyon bütün diğer komisyonlara taş çıkarmak için meseleyi intaç etti. Halbuki komisyonların an'nesi iş bitirmektir.. Neysel!.. Bu komisyon, ete narh koymayı münasip gördü.. Hem görelide hayli oldu.. Buna rağmen et yükseliyor, narh konuyor.. Benim gibi aklı pek erik olmayanlar bu işin içinden nasıl çıkıyor?.. Evvelî İstanbulu hemen kenarında bir (Mecidiye) köyü vardı.. Orada 40 kuruş et satılır, âlem alır, yerdü.. Belediye bunu da kendi hududu içine aldı.. Orada da et satılmaz oldu.. Şehir dışından gelen etleri polisler, belediye memurları müsadereye başladılar.. Hep ümit ete narh konmasında idi. Lâkin mübarek narh bir türlü konamıyor!..

Artık doktorların kırkından sonra et yemek zehirdir demesi ne hacet yok.. Fiyatlar böyle gittikçe yedisinden yetmişine kadar et zehir olacak galiba!..

Hayır cemiyetlerinin tevhidî

Bir haber vardı gazetelerde.. Hayır cemiyetleri birleştirilecekti.. Vallahi hayır cemiyetleri birleştirilmeli mi, birleştirilmemeli mi, orasını bilmem ama, şu iane toplama sistemi ve iane pulları birleştirilse pek münasip olur!..

23 Nisan günü bir ecnebi ile postahaneye gittim.. Yedi buçuk kuruşluk bir kart postal gönderdi.. Psota puluna ilâveten memur bir kuruşluk Hilâli-ahmer pulu verdi.. Adam bunu yapıyordu. Arkasından bir kuruşluk ta Himayetialf pulu verdi, onu da yapıştırdı ve ben kendi hesabıma bu katmerli ianeden sıkıldım.. Bir kartpostalı iki kuruşluk iki muhtelif iane pulu çıktı.. Bunun neticesi ne oluyor biliyor musunuz? Bu gibi iane alınan günlerde kimse mektup göndermez oluyor!.. Posta idaresi bir kere ististiklere baksa bunu anlarsın!..

Verginin en iyisi mükellefin farkına varmadan verdiği vergi olduğu gibi inanın en iyi şekli vergi şekline girmeyendir. Bu işlerle meşgul olanlara nazırene bu kaideyi hatırlatırım.

Çifte istifham işaretili mektup sahibine cevap

Temennilerinize teşekkür ederim.. Sizi gözüm ısırtıyor gibii..

FELEK

İktisadî bahisler

Ziraat ve sanayiimizin inkişafına çalışırken..

Memleketimizde asri ziraatin ve sanayinin teessüsü için hükümetin cezri islah ve teşebbüs hareketleri iktisadî hayatımızın temelini sağlamlaştırmak gayesini aydınlatan bir cephe kuvvetidir. Bu cephe arkasında çalışan muhtelif sanayicilerin ve ziraatçıların şahsi faaliyetleri de güçlükten ve neticesizlikten kurtulmuş olacaktır. Çünkü eskiden zengin bir çiftçi memleketi olan ve san'at itibarile iptidai maddeleri bol veren yurdumuzda, tabiatın müsait şeraiti derecesinde istifade edememek imkânsızlığı karşısında alman neticeler çok az ve hasist. Bugün her muhiti tabii kabiliyetine iklim şeraitine göre fenni usullerle feyizlendirmek, tohum cinslerini islah etmek usulünü ve bilhassa asri şekilde çiftçiliğin ve sanayiinin tamimi sayesinde istihsalatımızın sahası genişleyecek, ve kemiyeti artacaktır.

Şimdiye kadar köylerde zirai malûmatın azlığı, fenni ziraat usullerinin tatbik edilmemesi, çiftçinin hiç bir taraftan yardım görmemesi gibi sebepler iktisadî hayatımızı geride bırakan en büyük âmil olmuştur.

Dokuz senedir sulh ve cümhuriyetle geçen hayatımızda asayişin ve emniyetin mevcudiyeti, köylünün üzerinde ağır bir yük olan âşar esaretinin kaldırılması, çiftçiye ve san'atkârlara kredi açan Milli bankaların ve sermayelerinin çoğalması gibi yardımlarla harici ticaretimiz sulhun akdinden bugüne kadar %85 nispetinde artmıştır. İhracatımızdaki tezyâttı geçen seneye kadar %120 yi bulmuştur. Milli tasarruf ve iktisat gayelerine sadık kalmak azmîle girdiğimiz bu yeni sene de, bu tezyâdüden azami nisbeti göstereceğimize şüphe yoktur.

Hükümetin siyaset ve iktisat sahasındaki itibar ve muvaffakiyetinin neticesi olan bugünkü vaziyetimizin istikbaline daha ümitli olarak bakabiliriz. Fakat bu hedef üzerinde yürürken, hükümet mekanizmasının mihverî etrafında toplanan bu faaliyetlerin inkişafını temin etmek için bazı ihtiyaçlar ve âmiller karşındayız. Ve diyebiliriz ki, bu âmillere ga yenin aslı kendisi ve kuvve mahrekesinin nazımdırlar.

Muhitin kabiliyet ve servetini artıracak iş ve teşebbüs sahalarında mevcudiyetinden zekâsından, ihtisâsından istifade edilecek san'atkârlarımızı bulmak, memleketin yetiştirdiği o faal dimağları iş başına getirerek icat ve görüğü kudretlerinden istifade etmek istihşalatımızın çoğalmasına, iktisadî zenginliğimizin teşekkülüne en büyük âmilirdir.

Aynı tabiatın hayvan, toprak, buğday, pamuk gibi mahsullerinden azami şekilde faide almak için bilgisi kuvvetli ihtisâs adamlarına muhtâcız. İktisat sahasında medeniyet krdemi fazla olan milletler gibi bizde bu hedef üzerinde yürümekle gayemizizi kurtarabiliriz. İktisat ve Ziraat vekâletlerinin istihşal müesseselerini temsil eden fabrikalarımızda idare mekanizmasında bulunan müdürlerden başlayarak her servisin şefine kadar muhakkak bulundugu vazifelerin rolünü anlayan, teknik ve tecrübe kuvvetli faaliyet mihverini döndüren muktedir bir el ve dimağ sahibi olmaları şarttır.

Makineler başında otomatik faaliyetini seyriscisi olmak ancak amelenin san'atıdır. Ameleye kumanda eden, ve koca bir müessesenin âmirliğinde iş başlığında bulunanların vazifesi bununla bitmez. Onlar her günkü faaliyetin

yarımını daha müsbit vakazaçlı yollara iriştirebilmek için neticeler vasıtalar hazırlamak mecburiyetindedirler. Çünkü san'at da imâ zekâ, ibda, icat isteyen bir sahadır. O rada büyük bir fikir ihtisâs rol oynuyabilir. İktisat sahasında yükselmiş milletler, cemiyetler gibi bizde de iş bulumunda ve faaliyet sahasında yapılacak vazifelerin ehli olmak şartile adam aramak, mütehasıs san'at sahiple rini iş başına getirmek lazımdır.

San'at adama iş bulmak için değil, işe adam aramak için içtimai bir faaliyet sahasıdır. Bu sahanın adamları tahsili, fikri terbiyesi, tecrübesi, tekniği kuvvetli teknik ve ibda kudretine mâlik şahsi yetler olmalıdır. Aksi takdirde en asri teşkilâtli bir müessesenin için de çalışan yüzlerce amele faaliyetine baş olanlar, yapılacak işin mahiyetini anlamayan, san'atın sırrına yabancı kalan, istihşalâam ölçüsünü bugünden yarma arttırımı yan kifseler olursa, netice, gayri suuri bir faaliyetin mahdut derecesine bağlı kalır.

Muhtemmel İktisat ve Ziraat ve kâletlerinin böyle iyi yetmiş kıymetli sanayicilerimizi, ziraatçilerimizi, fen adamlarını faaliyet sahasına alması, fikri ve amelî sahadanın onların varlığından istifade edemesi muzafferiyetimizin en büyük şartıdır.

Bu itibarla mutahassıslarımızı iş başına davet etmek, mutahassıslardan mürkek kongreler topla mak, alınacak müsbit fikirlerle ve kanaatlere göre mesai hayatımıza şekil vermek lazımdır.

Muhtemmel İktisat ve Ziraat ve kâletlerinin böyle iyi yetmiş kıymetli sanayicilerimizi, ziraatçilerimizi, fen adamlarını faaliyet sahasına alması, fikri ve amelî sahadanın onların varlığından istifade edemesi muzafferiyetimizin en büyük şartıdır.

Bu itibarla mutahassıslarımızı iş başına davet etmek, mutahassıslardan mürkek kongreler topla mak, alınacak müsbit fikirlerle ve kanaatlere göre mesai hayatımıza şekil vermek lazımdır.

yarımını daha müsbit vakazaçlı yollara iriştirebilmek için neticeler vasıtalar hazırlamak mecburiyetindedirler. Çünkü san'at da imâ zekâ, ibda, icat isteyen bir sahadır. O rada büyük bir fikir ihtisâs rol oynuyabilir. İktisat sahasında yükselmiş milletler, cemiyetler gibi bizde de iş bulumunda ve faaliyet sahasında yapılacak vazifelerin ehli olmak şartile adam aramak, mütehasıs san'at sahiple rini iş başına getirmek lazımdır.

San'at adama iş bulmak için değil, işe adam aramak için içtimai bir faaliyet sahasıdır. Bu sahanın adamları tahsili, fikri terbiyesi, tecrübesi, tekniği kuvvetli teknik ve ibda kudretine mâlik şahsi yetler olmalıdır. Aksi takdirde en asri teşkilâtli bir müessesenin için de çalışan yüzlerce amele faaliyetine baş olanlar, yapılacak işin mahiyetini anlamayan, san'atın sırrına yabancı kalan, istihşalâam ölçüsünü bugünden yarma arttırımı yan kifseler olursa, netice, gayri suuri bir faaliyetin mahdut derecesine bağlı kalır.

Muhtemmel İktisat ve Ziraat ve kâletlerinin böyle iyi yetmiş kıymetli sanayicilerimizi, ziraatçilerimizi, fen adamlarını faaliyet sahasına alması, fikri ve amelî sahadanın onların varlığından istifade edemesi muzafferiyetimizin en büyük şartıdır.

Bu itibarla mutahassıslarımızı iş başına davet etmek, mutahassıslardan mürkek kongreler topla mak, alınacak müsbit fikirlerle ve kanaatlere göre mesai hayatımıza şekil vermek lazımdır.

Muhtemmel İktisat ve Ziraat ve kâletlerinin böyle iyi yetmiş kıymetli sanayicilerimizi, ziraatçilerimizi, fen adamlarını faaliyet sahasına alması, fikri ve amelî sahadanın onların varlığından istifade edemesi muzafferiyetimizin en büyük şartıdır.

Kemal RIZA

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL (1200 m. 5 kilovat) 18 gramofon, 19 Hafta Bırhan B. heyeti, 20,30 Opera, 21 Hafta Bırhan Bey heyeti 22 orkestra.

BELGRAT, (429,8 m.) — 20 Çek dersi, 20,30 muziz , 21,30 Agramdan nakil, 23,30 havadis, 23,50 konser.

BÜKREŞ (394,2 m.) 20 konser, 20,40 senfonik orkestra, 22 konferans, 22,15 konsere devam.

BUDAPEŞTE (550,5 m.) — 19,10 orkestra konseri, 20,25 Fransızca ders, 22 konferans, 23 dans muzikası.

PRAĞ (488,6 m.) 20— havadis, 20,05 konferans, 20,20 askeri muzika, 21,20 Piyanofon refakatle şarkı, 22 radyo orkestrası, 23 havadis, 23,30 muzik.

VARŞOVA (141 m.) — 20,45 radyo jurnal, 21 tefrika 21,15 operet nakli, 23,30 radyo jurnal, 23,40 dans muzikası.

VIYANA (517,2 m.) 20,10 jimnastik, 20,30 havadis, 22,25 halk konseri, 23,30 Richard Tauber tarafından şarkılar, 23,45 dans muzikası.

Hikâye

Dalgınlık

Marcel genç, şık, bekâr bir delikanlı.. Dostlarından Albert ile karısını bir gün apartmanında yemeğe davet etmişti.

Ara sıra Albert'e gider, sofrasına misafir olurdu. Eh, bir gün de kendisi davet etmemeli mi idi? Bu, çok ayıp bir şey olacaktı. Muhtesem bir sofraya hazırladı. Sofrayı en nefis şaraplarla süsledi.

Tam öğle vakti davetliler geldiler. Albert kısa boylu, başının saçları seyrek, biraz da göbekli idi. Karısı, esmer, uzunca boylu, fıkrâk bir şeydi.

Marcel evvelimlerde misafirlerini bir aydan beri oturduğu apartmanını gezdirdi. Her adım da Madam Albert hayret izhar ediyordu:

— Apartmanınız ne kadar güzel! Doğrusu zevkinize hayran oldum, diyordu.

Fakat duvarları çıplak kadim resimlerle süslü olan yatak odasına girdikleri zaman, genç kadın birden bire kızardı ve maşumane bir tavırla elile gözlerini kapattı:

— Ne ayıp şey! Diye mırıldandı.

Ve hicabını saklamak için hemen odadan dışarıya çıktı.

Albert karısını mazur göstermek için:

— Ne yaparsınız? dedi, bizimkinin böyle şeyleri görmeğe tahammülü yoktur. Sanki manastırdan çıkmış gibi o kadar namusperesttir ki. Doğrusu ben bu tabiiyetinden hiç te şikâyetçi değilim. Ah, şimdiki zamana kadınların sıdden benden iyi bilirsiniz. Buraya, benimle beraber de olsa, sen arkadaşımız da bulunsan, bir bekâr evine geldiği için mutlaka bana serzeniş edecek. Keşke bizi bu odaya getirmeseydin.. Zaten gelmek istemiyordum ama, ben ısrar ettim.

Sonra gözlerini kırparak gülmüşü ve ahbaç dostunun omuzuna vurdu:

— Hınzır, dedi, kimbilir sen bu odada neler yapıyorsun? Marcel de tasdik eder tarzında mütevazıane gülmüşü.

Yemek sofrası pek neş'eli ve kâhkâhâl geçti. Hikâyeler anlatıldı, fıkralar anlatıldı. Gel mişten geçmişten, hatıralar anlatıldı.

Kahve içilirken Albert koltuğa gömülmüşü:

— Çocuklar, dedi, vallahi bugün güzel bir gün geçirdik. Yalnız bugünü böyle bitirmeğe gönülüm razı olmayır. Haydi sizi otomobile şöyle bir gezmeğe götürüeyim. Masrafı benden..

Genç kadın ellerini çırpıtı:

— Ah Albert'çim, sen bulunmaz adamın diye kocamın boynuna sarıldı.

İki ahbab ginyemek için ayağa kalktılar. Genç kadın başını verdiği hararetle bozulan podrasını ve dudakındaki ruju tazelemek için el çantasını açtı ve hemen arkasından:

— Eyvahlar olsun! dedi.

Kocası sordu:

— Ne var, bir şey mi unuttun?

— Podramı da, rujumu da evde unuttum. Bu suratla ben nasıl sokağa çıkacağım?

Biran durdu ve düşündü. Sonra aklına bir şey gelmiş gibi:

— Ben de ne budala kadımm, dedi, ayol Marcel'in yatak odasındaki garderoibu sol alt gözünde hem podra var, hem ruj var..

Ve derhal ayağa kalkarak, öğrendiği hakikat karşısında heykel gibi donup kalan kocasını önünden geçerek, Marcel'in yatak odasına gitti.

geliyordu.. Ve.. dünya gözlerimde aydınlanıyordu!.. O, yine: — Bir soda, bir limonata, bir şey içer misin?.. Sakin ol. Dedi.

— Hiç bir şey istemem!.. Dedim. Artık her şey bitmişti!.. Ben Ruhî idim.

Hariciye şifre müdürü Ruhî Bey!.. Bütün hayat silsilem gözlerimin önündeydi!.. Günün altında kendimi görüyordum!

Gözlerim bir sinema motörü gibi çalışıyor ve.. büyük bir hayat şeridini bana seyrettiriyor du!..

Böylece her hayat safham vücutümü bir elektrik seyyalesinden geçiren, benimdeki bütün ölmüş hüceyrelere diriltti, uyardıran, faaliyete getiren

SİNEMALAR

YARIN AKŞAM HARRY RICHMAN'ın OPERA SINEMASINDA GÖRMEYEN GÖZLER (Vertige)

filminde konuştugu ve halk arasında rağbet bulan "WITH YOU" - "VAGABOND SONG" "THERE IS DANGER IN YOUR EYES" şarkılarını tagan ni ettigini işitecek ve Irving Berlin'in gayri kabilli mukavemet "PUTTING ON THE RITZ" eserini göreceksiniz.

İki arkadaş aynı kıızı seviyorlar

Bu genç kıız, iki erkeği birden sevebilir mi?

İşte; Artistik Sinemasında

gösterilecek Fransızca sözlü ve şarkılı

Viyana Aşkları

filminde bu iki kahraman:

ROLAND TOUTAIN ve MICHEL DURAN

ile müteveffa JANIE MARESE'yi göreceksiniz.

İlâveten: (RADIO FOLIE) pek şen bir komedi.

Bursa Pazari

Fabrikaları yazlık maşların nefis bir suretimaline başlanmıştır. Merkezi: İstanbul Sulhaman, N. 24. Tel. 206

Şubeleri: Beyoğlu, İstikâl caddesi No 376, telefon B. O. 7 — İstanbul, Bahçekapı, Haseki Hamam caddesi 67, Tel. 21320 — İstanbul, Mutpaşa başı, büyük çarşı aynacılar kapısı. No 9 - 11. Tel. 22

İttihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyletir.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Accentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu : 4887

ASRİ MOBİLYA Mağazası

Yerli İngiliz bronz lake çocuk

ait bütün nevakısnızı salonlarımızı gezmeden almanız tavsiye eder.

İstanbul, Rıza Paşa yokuşu Lazaro Franko karşısında 27-29 numaralı Hacı İbrahim zade AHMET FEVZİ. Telefon 2,3407.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Temamına (9000) lira kıymet takdir olunan Fındıklıda Selime Hatun mahallesinde Osman Çavuş sokağında atik 13-13 cedit 15-17-15-1 numaralarla murakkam üç bap hanenin tamamı açık arttırmaya vazolunmuştu. 11-5-32 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 31-5-32 tarihinde müsadif salı gününü saat on dörtten on altıya kadar İstanbul üçüncü icra memurluğunda açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde 7 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi ve belediye ve vakıf ic-

resi müşteriye aittir. Hakları sicillerle sabit olmayan ipotek lacaklılar ile diğer âlakadârları ittifak hakkı sahiplerinin burasını hususile faiz ve masarife olan iddialarını ilân tarihinden baren 20 gün zarfında evrakı bitelerile bildirmeleri lazımdır. si halde hakları tapu sicillerle bit olmayanlar satış bedelinin peşbinden hariç kalırlar. Âlakadârin icra ve iflâs kanununun 119cu maddesi ahkâmına tevfiakan ket emeleri lüzumu ve daha malûmat almak isteyenlerin 31-numara ile memuriyetimize mcaatları ilân olunur.

Milliyet'in Edebî Romanı: 78

GÖZYAŞLARI!

Etem İZZET

Bir aralık sordu: — Naran ne oldu? Kuvvetle gözlerimin içine bakıyor, vereceğim cevabı bekliyordu. Omuzlarımı silktim: — Bilmiyorum!.. Dedim. — Onun için mi böyle oldun? Dedi. Başımı salladım. Bu hem: — Evet.. Hem: — Hayır!.. Diyen bir cevaptı. Sesinden belli idi. Hızla merakla sordu: —

ra ile kazınıyordu. Ve.. yine sanki kafamın içinde bir kapak açılıyor içine ateş dolduruluyor, beynim tutuşturuluyordu. Hangere me sancı veren hicriklili bir sesle: — Hayır.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü. Şimdi ne Naran, ne de Ruhî yaşamıyorlar!.. Sesi gittikçe yumuşuyordu. Sihirkâr bir telkin gibi ağzından çıkan her kelime benliğimi kamçılıyor, harekete getiriyor, tepeden tırnağa sarılsıyordum. — Hayır!.. Dedim ve.. ilâve ettim: — Onların ikisi de öldü

Çocuk ve Resim

Her çocuk, san'atkar olarak doğar. Onun, havayı ilk teneffüs ettiği andan, son nefesini vereceği ana kadar bütün temayül ve istiyaklarında bu istidatın tezahürlerini görmek kabildir. Kunda denen bez parçalarına sarılan bu et parçasının hariçten aldığı intibaları iç âlemine süzgeçinde geçirdikten sonra onları kaydetmek, onları başkalarına anlatmak istiyak ve ihtiyacı çocuğun ilk resim hevesidir. Her çocuk etrafındaki insan, hayvan ve eşyayı anlamak ister. İşte çocukta çizgi çizmek sevki tabiisi, bu merak ve tecessüsün meydana gelmiştir.

Çocuk için palet, fırça, kurşun kalem, tebeşir olmasa bile, bir kömür parçası, bir yanmış kibrit çöpü kâfidir. Çocuğunuz varsa mutlaka evinizin duvarlarında kollar kulaklarından fırlamış, gövdesiz, tek göz lü, çift burunlu, kübik insan gölgeleri, şimendifer veya ördük resimleri vardır. Duvarlarımız bu bir buçuk yaşındaki afacanımızın san'at istiyakına karşı gerilmiş tuvalerdir. İşte çocuk denen mahlûk, eşkâli hariciye karşı ittilâmı bu yaramazlık, haylazlık tabiri ettiğimiz faaliyetinden alır ve öğrenir.

Çocuk, bütün afaki bilgilerini resime meydan olduğu gibi, insan da kemal ve kültürünü resim sayesinde kazanır. Son kabul edilen tedaris sistemlerinde resime verilen mevki ve ehemmiyet te bu davayı isbat eden bir kaziyedir. Velhâsıl hayatı ihtiyaçlarımızın hepsinde resime karşı bir hissi minnet mevcuttur.

Resime bir fantazi nazarile bakanlar bence, kablettarihte yaşayan insandan daha geri insandır.

Resmin hayata öyle bir savleti vardır ki ondan ne şahsiyetimizi kurtarmak, ne de onsuz bir şahsiyet edinebilmek imkânsızdır. Canım efendim göz olmayınca görmek mümkün müdür?

Elif NACI

KIRITIK
Karl Witkowski

Turfanda çilek geliyo?
İZMİR, 25. — Senenin ilk Çilek mahsulü Bayındırda Yahya Kerim Beyin bahçesinde toplanıp ve buraya getirildi. Turfanda olarak İsraila sevk edilecektir.

Üsküdar'da Himayetifal

Türkiye himaye etfal cemiyeti Üsküdar şubesi kongresini yapmış ve idare heyetine berveçhi ati zevatı seçmiştir.

Hali Bey Reis, Dilara Şefik Hanım ikinci reis, Fatime Zekai Hanım umumi kâtip, Kadri Bey veznedar, Dr. Mazlum, Hasan, Beyler

Izmirdeki Gazi heykeli

İZMİR, 24 — Gazi heykelinin küçü resminde hazır bulunmak üzere İstanbul'dan ve Ankara'dan bir çok kimselerin gelmek arzusunda oldukları belediye meclisi müzâcaatlarından anlaşılmıştır.

Belediye İstanbul'dan hususi vapurla ve Ankara'dan hususi trenle misafirlerin sühuletle gelebilmeleri için şimdiden teşebbüsata başlamıştır.

Belediye heykelin küçü resmi yapılacak olan günün akşamı için de mükkellef bir garden parti hazırlanmaktadır.

Heykel montajına devam edilmektedir. Kabartmalar kaideye yerleştirilmiştir. Bugün heykelin aslı ka-

Romantizm nerede ve nasıl doğdu?

Yüz yirmi seneye yakın bir zamanı Avrupa milletleri tarih edebiyatında en fazla küllükle sebep olmuş, en hararetle kaleme kavgalarına yol açmış bir tabir varsa oda hiç şüphesiz ki, roman tizmidir. Şunu da hemen ilâve edelim ki bu kelime etrafında koparılan kıyametın galgesine susmak göyle dursun, şu son seneler zarfında yeniden yeniye siddetlenmek istidatını göstermeğe başlamıştır.

Uzun müddet edebiyat mücahitleri elinde bir ilim gibi taşınmış olan romantizm tabirindeki vuzuhsuzluk, anlaşmaktan ziyade döğüşmek maksadını güden san'at erbabi arasında daimi bir nizza vesile olmuştur. Aynı tabir bir kısım üdeba nazarında ruhu beşerin füşahatini en güzel ifade eden bir rûmz, diğer bir zümre içinde aczin, sukut ve dalaletin bir timsali haline girmiştir. Fakat haddi zatında romantizm ne dir? evvelâ bunu tarif edelim.

Fransa'da 1820 senesine doğru başlayıp 1850 ye kadar devam eden ve tarih edebiyatı sahifelerine romantizm ismile kaydolunan büyük bir hareketi edibiye... Öyle bir san'at ki bütün feyzini muhayele ve hassasiyetinden alıyor ve bu iki melekeli akliye diğer bütün melekâta hâkim kılıyor. On yedin ci, in sekizinci asrın klâsik san'at ile taban tabana zıt bir san'at telişkisi: İste romantizm.

Ancak romantizm tabirine verilen bu sarîh mana pek geç olarak tüpler edibilmıştır. Filhakika, Fransa'da husule gelen romantizm buhranı dünyanın hemen bütün memleketlerinde mevcudiyetini hissettiren cihanşumul hareketin son tezahürlerinden birini teşkil eder. Fransa'da olduğu gibi İngiltere, Almanya, hattâ Rusya da bile romantikler yetişmiştir. (Viktor Hügo) ismi, İngilterenin (Bayren) ismi, Almanya'nın (Goethe) sini, Rusya'nın (Tolstoi) ni hatırlatır.

Romantizm tabirine iki türlü mana verilmiştir. Bunlardan birisi etimolojik yani ihtikakî mana, diğeri edebiyat tarihinde verilen manadır.

Romantizm etimolojik manası ile, pütperest klâsik edebiyatına mukabil Garpte inkişaf eden hristiyan edebiyatıdır. En geniş manası romantizm "roman", lâra hâs olan hayal telâkkisidir. Bu te lâkkinin ifadesine, roman milletlerinin humması destanlarında tesadüf ederiz. İlk önce Kurunuvustâ de hâs olan inkişaf ettiren roman tar olduğu için, roman ismi Kurunuvustâ de hâs alemler olmuştur. Halbuki Garbi ve Şimali Avrupa milletlerinin mal müsterekleri olan bu dehâ, hristiyanlığın zuhuru gibi büyük neticeleer doğuran bir hâdiseden neş'et etmiştir.

Demek ki bu itibarla romantizm, ilhamı hristiyanlıktan alan Garp ve Şimalı akvamın zihniyeti dir. Nitekim bunun aksi olan Kurunuvustâ klâsik edebiyatı da ilhamını pütperestlikten ve Yunan - Lâtinlikten alır.

Garp ve Şimal zihniyetinden, lâyüthenahiyeti ifadeye çalışan, zihni beşerin yetişemeyeceği şahıkalara yükselmeğe, aklın idrak edemeyeceği hârikaların harimi eserine nüfuz etmeğe çalışan, vehim hayal dolu, esrarengiz bir san'at doğdu. Halbuki klâsik san'at, akli, süknü, sadeliği, esaleti, vuzuhu bulmağa çalışır.

Romantizmin Kurunuvustâ zihniyetinde huşu dindaraneye, bahadraneye bir cemiyete karşı duyulan vech ve arzu, manevî şeylere karşı muhabbet esas oldu. Roman tizm imana, hayata, fantaziye ehemmiyet veriyor, bilâkis tenkid, akıl ve tedbire lâkayt kalıyor du. Hâsıl, akıl ve ahlâk hocalığı eden pütperest Kurunuvustâ sanatkarlarının temayüllerine tamame muakkisi temayüllerini ifade sidi.

Cermnlerin meşhur (Nibelungen) halk şiirleri, Fransızların (Şanson De Roland) i, İspanyol (Romansero) su, (Dant) in (ilâhi komedi) si tetkik edilsin: Bunların hepsinde, mevzuun, dekorun, ofkârın tenevviüne rağmen, edebiyat kadimede müsterek bulunan evsafı tamamen zıt bazı evsafın ana hatlarını farketmemek kabildir.

Bütün bunlarda görüleceği veç hile insan artık cisim olmaksızın çırp ruha inkişaf etmiştir. Bedeni İzzatları artık bir haile mevzu u değildir. Kahramanların çektiği lerı azap, bedeni değil, ruhi ve de runidir. Aşk, havastan o derece tecerrüt ediyor ki adeta serap halini alıyor, zamanın, mekânın, hatâ ta memnat edebiyatında iki ruhun mücerret surette telâfısından, mütakabil incizabından ibaret ka lhyor.

Tabiat haricede değişiyor, oda insan gibi heyecan ve endişe ile öperiyor; insan tabiatte ruhun inkişaf görüyor; her biri kendi öl kesinde hüküm süren maubutlar.

eden ve dünyayı hüümleri altına almak için aralarında mütamadın çarpışan ervah, cinler, periler kaim olmuştur.

Her şeyin kıymeti havası ile değil ruh ile ölçülüyordu. Kaza ve kudret telâkkisini yerini serbest surette hareket eden âmilere terketmişti. Hür ve yalnız insan hür ve yalnız kendi iradesine tabidi. İrade ilâhiye nizâmı tabiata müdahale eden ziyade ruhlar üzerinde tesirini gösteriyordu. İht hristiyanlıkta, Kelt — Roman ve Cermen akvamının ruhdan doğan ve adına umumi ve geniş manasile romantizm denilen fikri inkişabın ana hatları bundan ibaretti.

On beşinci ve on altıncı asır romanın sarıya biren ve en fazla Fransa'da tadil etti. Bu değişme hiç bir yerde Fransa kadar derin ve esaslı olmamıştır. Filhakika, (ilâhi mudhike) ismindeki eserinde tasvir ettiği hayali seyahatte (Virzili) i kendine rehber edimmiş olmasına rağmen ne (Dant), ne kade Anglosakson ise hemen o kadarda İtalyan olmasına rağmen ne de Şikeşpir), klâsik edebiyatın Fransızlar derecesinde eşitlikte taklidi derecesine gitmedi. On sekizinci asrda Fransız edebiyatı tasamile tarzı kadime dö küldü. Bu tarzda yükselip Avrupa'da parlamaya başladı. Kurunuvustâda Fransanın geçmiş, fakat diğer milletlerden farklı olarak Ronesansa büsbütün terketmiş olduğu müsterek romantizm yolundan ayrılıp onlar da Fransa gibi klâsik vadisine dö küldüler.

Romantizmin edebiyat tarihinde kabul edilen ikinci manası bundan sonra anlaşılır. Filvaki bu manada romantizm, on sekizinci asrın sonunda ve on dokuzuncu asrın bidayetine klâsikçiliğe karşı hasıl olan aksülâmel demektir.

Fransa'da on altıncı asırda moda olan klâsik edebiyatı taklidiği on sekizinci asırda haddi kassasını buldu. Diğer milletlerde bu yolda Fransa'nın taklidini taklide başladılar; Fransa edebiyatı diğer milletler nazarda kadim edebiyatın asri bir nümunesi haline geldi. Yeni Avrupa'da kadim fikre karşı yabancılık hissetmeyen yekâne millet Fransa idi; Fransa i, Yunan ve Roma'yı taklide ne moda, ne de esaretti. Sadece aynı aileyeye ait ana'atın devam ve temadisinde ibaretti.

Fakat nihayet öyle bir zaman oldu ki klâsik edebiyatı ekseri Avrupa milletleri için tahammül edilmez bir boyunduruk haline geldi. Edebiyatı kadimede alınmış bazı esaslar üzerine kurulan bu san'at telâkkisi, yavaş yavaş kendini hüsnün ve kemalin taşıyıcı kabul etmeyen bir emuzeci süsnünü vermeğe başlamıştı. Halbuki hareketsizlik, tabî beşere muhalif olduğu kadar, ezeli bir tebeddül arzeden fikir panoramasına muakkis olmak itibarile bilhassa edebiyat taban tabana zıt düşüyor du.

Bundaa başka, her milletin hu susi dehâsı, cenebi milletlerden alınan şekillere güçlükte intibak eder. Esasen, Fransız dehâsile yuğurlmuş olan yeni klâsik edebiyat, cihanşumul mahiyetine rağmen tamame Fransız çarşısı taşıyordu. Bu hal diğer milletlerin milli dehâlarının serbest surette inkişafına engel oluyordu.

On sekizinci asırda Fransız edebiyatının parlayışı Avrupa da aksülâmel husule getirdi. İşte bu aksülâmel tahsisen, romantizm namı verildi.

Bu aksülâmel ilk önce, Fransız edebiyatının siddetle hâkim olduğu Almanya'da baş gösterdi, oradan İngiltere'ye geçti bu suretle, ondan daha çok sonra Fransa'da başlayan romantizm aksülâmeline bile pek mühim bir tesir icra etti.

Asıl romantizm bu suretle ve bundan sonra başladı. Bütün cihan edebiyatında parlâk bir fecir gibi parladı. Gelecek nushadıkları makalemizde romantizmin Almanya ve İngiltere'deki tezahüratından, o memleketlerde romantizmi cereyanını temsil eden büyük Alman ve İngiliz ediplerinden bahsededeğiz.

Kâmuran ŞERİF

Jül Vern

Bugünkü keşiyat ve terakkiyatı bir asır evvel gören ve hayalinde yaşattığı medeni bir âlemi eserlerinde tasvir eden Jülvern'in hayat ve eserleri hakkında Faik Sabri Bey bir kitap nesretmiştir.

Bu eser, gerek muharririne hâs selâset, vukuf ve sadeli ile yazılmış olması gerekse zarif ve renkli kapak drununda güzel bir tabî ihtiva etmiş olması itibarile şayanı dikkattir. İçinde bir çok resim ve fotoğraflar vardır. Kanaat kütüphanesi tarafından nesredilmiş olan bu kıymetli eserin fiatı 50 kuruştur. Karilerimize tavsiye

Konserler

Celile Hanım

22 Nisan cuma günü Galatasaray mektebi merasim salonunda Kolonya konservatuvarından mezun Celile Hanım bir konser verdi. Bu konser, gerek Türk kadınının musikideki kabiliyet ve muvaffakiyetini isbat etmesi, gerekse kendisini dinlemeğe gelenlerin çokluğu itibarile halkta musikî zevkinin ve ihtiyacının ne kadar tekemmül etmiş olduğuna delil olması itibarile şayanı dikkattir. Celile Hanım gayet hassas ve yumuşak bir sesin sahibidir. Büyücek bir salonu doldurabilecek kadar gür ve gümrak olmayan bir sese fakat tinnit ve ihtizazile halkatın müstesna bir yaradışının eseri olan bir hançeraye sahip olan Celile Hanım büyük bir meleke ve terbiye görmüş sesile cuma günü kendisini dinleyenleri hayran bıraktı. Okuduğu parçalardan bilhassa Mozart'ın Zauberflöte operasından Königin der Nacht aryesi harikulâde bir muvaffakiyetle okumuş ve Brahm'sden Sere-nade'i ve Mehmet Nurettin Beyin tercüme ettiği "Tünay-din çocuğum," ninnisi çok beğenilmiş ve çok alkışlanmıştır. Celile Hanımı tebrik ederiz.

Konservetüvar talebesi

Yine cuma günü Tepebaşı tiyatrosunda İstanbul Konservetüvar talebesi üçüncü konserini vermiştir. Kemanla Nihal Hanım Debussy'nin Prelüd'ini piyano ile Cemal Reşit Beyin talebesi Şefik Beyin Liszt'in "Macar Rapsodisi," ni büyük bir muvaffakiyetle çalmışlar ve Matmazel Rozenthal'ın talebesi olan Münir Bey de Schumann'ın melodi'sini gayet iyi okumuştur. Bedriye, Semiha, Güzide, Pakize Hanımlarla Matmazel Diladuriyan'ı da tebrik ederiz.

San'atta çocuk ve Çocuk resmi Yapan ressamlar

San'at mevzularında ezeli bir ilham mebat olan çocuk, tarihte büyük ressamların hayalhanelerine girmiş ve onların bugün müzelerde üzerine takdir toplanan şaheserlerine azamete kurulumuştur. Hemen her ressam çocuk denen bu büyük ilham mebatından istifade etmiş ve beğenilmiş eserler vücuda getirmiştir. San'at eserlerine Eros ile verilen çocuk, bilâhara madonnaların kucağındaki yavru meşih ile uzun zaman hükümler olmuş bilhassa on beşinci asrından sonra gelen ressam-ları fazlaca meşgul etmiştir. Şatolarda, saraylarda izaz edilen bazı büyük ressamların kibar sınıfa mensup çocuk portrelerine, hükümler çocuklarının resimlerini yaptıkları görüyoruz. Bunlardan başka kendi çocuklarını ve lâalettayin bir masumiyeti ifade etmek için kendisine çocuğu mevzu itihaz eden büyük şöretler de az eğilirdir.

Murille ve Velaquez, Chardin, Greuze, Reynolds gibi. Kendi hüsnü ne kendisi de hayran olan Vige Lebrun'un yavrusile beraber yaptığı portreler hemen herkes tarafından tanınmış tablolarıdır.

Sonra Rubens, Vandycq gibi şöretlerin boyadığı çocuk tipleri eserleri arasında en ziyade beğeni lenleri olmuştur. Kral çocuklarını köy çocukları beraber oynatan Murillo'dan sonra Druce kur-lara hükümler çocuklarına çobanlık ta yaptırıldı. Kuş, kedi ve köpeklerle oynayan çocuk tipleri yaranan Olivi, Reynolds'dan başka Boucher'in ahlâk ve fazilet dersi veren uçuk renkli tabloları da çuktaktan alınan ilhamlarla boyanmış-tır.

Chardin'in Louvre müzesinde ki "Yemektan evvel dua," isimli tablosu ile Stokholm müzesindeki Sabah tuvaleti namındaki eseri Murillo'nun Münih müzesindeki "Kavru yiyen çocukları," renk ve ahenk itibarile güzel eserlerdendir. Bu meydana Millais mevzularına köyüğü yavruları da zikretmek icabeder.

Velhâsıl her devirde çocuk tarihin san'atta geçmiş büyük ressam-ların müzellik olmuş eserlerinde mevki tutmuş, yaşanmış ve yaşamaktadır. Bugün modernlerden Alman ressamları bilhassa çocuk modellerine fazla rağbet göstermekte dirlir ve bugün bile resim sergilerinde isimleri etrafında şöret toplamış asrın ressamının boya diğri tuvallerden Kübik çocuk

"Rubens,, in hayat ve eserleri

(1577 - 1640)

— Baş: 12 Nisan 932 salt günkü nüshamızdadır. —

Mezuniyeti bitince simale doğru döndü. Siyasi ve san'ata müteallik bir vazifeyi orada hüsnü suretle ifa ettiğinden ertesi sene İspanya Kralına bir siyasi mesele hakkında görüşmek üzere tekrar gönderildi. Evcle Mantoue'den Madrid'e iki günde gidildi. Fakat üçyüz sene evvel büyük bir tehlike idi. İspanya Kralına götürdüğü hediyeler dolayısıyla (Dok dō Mantoue) İspanya'da bulunan (Annibal İberti) ve Rubens'in büyük bir san'atkar olduğuna ve oranın büyük ailelerinin kendisine poze ettirmesini tavsiye eden bir mektup göndermişti. Getirdiği hediyeler meyanında bazı kıymetli tablolar da vardı. Bunların bazı ları yolda zedelenmişti. Kendisine bazı İspanyol ressamları vererek bunların taminine yardım ettirmek istedi. Fakat Rubens (yarın o tabloların İspanyol ressam-ları tarafından yapıldığına dair) çıkacak şayialardan çekinerek ka bul etmedi. Velhâsıl İspanya'da bir sene kaldı. Gerek sarayda, gerekse kibar ve san'atla alakadar bir cemiyet nazarda büyük muvaffakiyetler kazandı ve orada bir çok portreler yaptı. Vatannı yolladığı mektuplarına nazaran bu portreleri yapmaktan pek hoşnut olmadığı anlaşılıyor. Dönüşte kendisine hizmetine mukabil mahiye bir para tahsis edildi. Manto u'de bir kaç tablo yapıptktan sonra tekrar Roma'ya avdet etti.

1605 de orada kardeşini buldu. Kardeşi o zaman Roma'da büyük bir alienin yanında mürebbilik ediyordu. Orada ikametini esaslandı (Caraveze) in bir eserini satın aldı. Bu tablo şimdi Luvvır müzesindedir. Kardeşile Roma'da (İspanya meydanı) denilen bir mahallede oturdular ki burası seyyahların ve İtalyan ressam model lerinin ictimagâhi idi. Roma'da aldığı büyük bir tablo siparişi Dok dō Mantoue'nin çağırması eseri yarida bırakmağa mecbur kaldı. O zaman hareketinden evvel Doka (kendisine tahsis edilen mahiye 140 ekü ailesini geçindirmeğe kâfi gelmediğinden bu sipariş bitirmeğe mecbur olduğunu ve eğer hâlâ ısrar ederse derhal Ceneve'ye gelerek vazifesine başlayacağı ni izah eden bir mektup gönderdi. 26 teşrinievvel 1608 de annesi niin hasta olduğunu haber aldı. Ve doktan izin istemeden kâtibii ile haber göndererek Anvers'e geldi. Fakat annesini ancak mezarında ziyaret edebildi. Evimi matem için de görünce ruhunda bazı tahav-vüller hâsil oldu. San'atından emin ve İtalya'da kâfi derecede istifade etmiş bulunduğundan vatanında kendi sayı ile hayatını kazana bilirken yabancı bir adamın parasını almağı çirkin buldu. Ve doka teşekküt ederek vatanında kalmağa karar verdiğini yazdı.

Kardeşi Philippe Anvers şehir meclisinde aza bulunuyordu. Rubens'in avdeti geçen bir muhare-beden sonra herkesin san'atına bağlandığı bir devreye tesadüf etmişti. Kiliseler, meclis salonlarına tablolar ve dekorlar yapırtılıyor-du. Bu sıralarda Anvers'te İtalya da çalışan ressamlardan bir cemi yet teşekkül etmişti ki bu cemiyet arasında Jeon Brughel (Rubens) i oraya âza kaydettirdi. (Ki si beraber (Yer yüzünde cennet) adlı bir tablo yaptılar. Bu eserin hayvan resimlerini bu şubede ihtisâs olan Brughel yapmıştır.

Rubens kardeşi Philippe'le Manastır sokağındaki evde oturuyor lardı. Hükümet konağı için bir çok dekor siparişler aldı. Muvaffakiyetinden dolayı hükümet ken-disine büyük bir mücevher hediye etmiştir. Bu tarihten sonra sarayın ressamı oldu. Aylık bağlandı ve vergiden maaf olarak şehrin neresinde isterse oturmasına müsaade edildi. Milliyetperverliği onu daime memleketi için çalışmağa sevk etmiştir. Fedakârlıklarla, harpçiliklerle memleketlerine şeref kazandıranlara mukabil o da san'at ile memleketine şeref kazandırmak emelinde idi ki bu tarihten itibaren hakiki Rubens doğmağ ve eserlerinde büyük bir mükemmeliyet ve olgunluk belirmeğe başladı. Siparişler o kadar çoğaldı ki Rubens bir mektep açtı. Genç, ihtiyar kendisine çalışmak arzusunda bulunanlar mektebe koştu.

Kalemle bir eskizler çizerek itimat ettiği talebelerine bu eserleri dağıtır, resimler bitince gelip hatalarını tashih ederdi. Yardım-cılarından da ekseriya tali vardı. Van Dayck ve Snyders gibi ressam-lar en kıymetli yardımcılardı. Bilhassa hayvan ressamı olan Snyders'in eserlerini hiç tashih etmediği söyleniyor.

Rubens İtalya'daki Renesans

yapmakla iktifa etmemişti. Ceneve'de ikameti esasında tesiri altında zevk duyduğu Ceneve saray larının mimarisini ile alakadar olduğundan bu asarın bir albüm halinde yüz tane kadar resimleri yapıtı. Başka memleketlerden hekkâk lar getirterek bu minyatür mimari eserleri bastırıp ve bir çok mecmualar yaptırdı.

Gayet malûmatlı ve şık bir adam olan Rubens senede elli bin filomen kazanıyordu. 1611 senesinde büyük bir ev aldı. Bu ev Wapper' deditr. Ve sokağında el yevm Rubens sokağı deniyor. Evi tamir ettirip mükemmelen tefriş etti. Atelyesinde çalışırken (Platon, Sênèque ve Plutarque) in eser lerini okutur onları büyük bir zevkle dinlerdi. Bilâhara Eleuvy'te varında büyük bir şato satın aldı ki bir çok peyzajlarını da orada yaptı.

Marie de Médicis o zamanki Pays - Bas sefiri Mösyo Vicq vastasıle Loksensburg sarayı için Rubens'e panolar ısmarladı. Bu sırada da Rubens kırk yaşında idi. De korların konacağı yerleri görmek üzere Paris'e gitti ve yirmi bin eküye uyusuldu.

İşe başlamak üzere Anverse döndü. 1625 senesi şubatında Paris'e tekrar çağırıldığı zaman bu tuval lardan on dokuzuncu ikmal etmiş bu lunuyordu. Mütebakisini de Paris'te yaptı ve talebesi (Van Egmont) da kendisine yardım etmiştir. Rubens'in eserlerine süslenen galeri-nin resmi küşâd on üçüncü Louis' in kız kardeşi Henriette'in vefatına nisânlanmış gün yapılmıştır.

1624 senesi İspanya kralı ailesine bir saalet arması ve kendisine de Jantiyum ünvanı verdi. 1625 senesinde itibaren hem büyük bir siyasi hem de büyük bir üstat olarak tanınıyordu ki mesaisinin ikiye tak-simi hiç bir zaman san'atine tesir etmemiştir. (1627) senesinde İspanya siyasi bir vazife ile gönderildi. Ve orada bu tarihte yirmi do-ya yaşında bulunan (Vélasquez) i Madridte teşrifata ve işarezi atıkayı geçirdi meşhur memur etiler. Vé-lasquez Madrid ve Sevill şehrinde henüz tanınıyordu.

Rubens kendisine İtalyaya gitmesinin tavsiye etmişti. Madridte bulunduğ müddet zarfında kırk-tan fazla tablo yaptı. Ve birçok ta banedandan mühim şahsiyetlerin portrelerini yaptı.

— Mabadi gelecek salıya —
Arif BEDİİ

Raşit Rıza ile oynayan Yunan artisti

Sanatkar Raşit Rıza B. in evvel ki Aksam Fransız tiyatrosunda Yunan artistlerinden Mel Elena Halkusi ile temsil ettikleri Yunan muharrirlerinden Spiro Melas'ın "Bir gece ve bir Hayat" piyesi pek çok muvaffakiyet kazanmış-tır. Raşit Rıza B. ve Mel Elena Halkusi çok alkışlanmışlardır.

Bir İtalyan ressamı sergi açacak

Şehrimizde bulunan İtalyan res-samlarından M. Rino Villa İtalyan kulübünde eserlerinden mürekkep bir sergi açacaktır.

Faiih Rifki Beyin eserleri

1 — Denizçileri
Cenubi Amerikayı anlatan yegane türkçe kitap: Yeni yazı ile basılmış kitapların en nefisi. Papyekuse üzerine tabedilmiş müteaddit resimler.

2 — Faşist Rom
Kemalist Tiran
ve
Kaybolmuş Makedonya
Faşist İtalyadan, inkişapçı Arnavutluktan ve bizden sonraki Makedonyadan bahseden yegane türkçe kitap.

3 — Yeni Rusya
Rus inkişabından, bolsheviklerin terbiye ve telkin metotlarından, Rus inkişabının bugünkü vaziyetinden bahseden yegane türkçe kitap.

Bu eserlerin hem san'at, hem fikir kıymetleri vardır. Yeni yazı ile herkesin hem lezzet, hem istifade ile okuyacağı en iyi kitaplar bunlardır.

Hepsi Muallim Halit kütüphanesinde bulunur.

Memlekette

Bir ihtiyar
VurulduVuran da arkadaşı ta-
rafından öldürüldü

Osmaniyeden bildiriliyor: — Darendeli Emrullah Efendi oğlu Alinin son zamanda Ali isminde diğer bir delikanlı ile arkadaşlık yapmasını hoş görmüyor, o gençle düşüp kalkmamasını oğluna tembih ediyor.

Fakat Ali babasının sözünü cin lemiyor. İki Ali'ler, kolkola karşıda dolaşırken Emrullah efendi rastlıyor. Hiddetleniyor, oğlunun arkadaşına ağır sözler söylüyor. Muhatabı, buna tahammül edemiyor, tabancasını Emrullah Efendiye ateş ediyor, bacağından yaralıyor, öbür Ali de babasının vurulduğunu görünce tabancasını çıkarıyor, arkadaşını öldürüyor. O arada Cebelberket valisi Ziya Bey garıdan geçerken hadiseyi görüyor, katil ile yaralı babası adliyeye teslim ediliyorlar.

Adanada bir cinayet

Adanadan bildiriliyor: — Kadırlıde esbak Malmüdüdü Sait Bey yeni yeğeni şoför muavini Ratip, Kaza Varidat kâtabi Ahmet Ef. yi tabanca ile öldürmüştür. Katil maznunu Adliyeye verilmştir.

Bir artist numara
yaparken yaralandı

Evvelki gece saat birde İzmirde Birinci Kordonda, Türkuvaz barında numara yapan artistlerden Alman tebaalı Her Kopreğ-tayn müvazenesini kaybederek beyni üzerine yere düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Mecruh tedavi edilmek üzere İtalyan has tanesine kaldırılmıştır.

Kütahyada arpa zeriyaı

KÜTAHYA, 24 — İktisat vekâleti Kütahyada arpa zeriyaı ile çok alakadardır. Tuhumları islah için köylüye makineler verilmektedir.

Buradaki ziraat aletleri atelyesi tevsi edilmektedir. Atelyede ya pılan puluklar ve arabalar köylüye kredi ile verilecektir.

Kütahyanın köylü mebu'su Davut Ömer Bey sayın vergisinin tenzili için maliye müvazene encümine bir teklifte bulunmuştur. Ömer Bey tiftik fiatlerinin inmesi üzerine hayvan sahiplerinin müşkül mevkide kaldığını ileri sürmüştür. Encümen teklifi tetkik etmektedir.

Galatasaraylılar
Döndüler

Bayramdan evvel Samsun ve havalisinde bir tetkik seyahatına çıkan Galatasaray ticaret kısmı birinci smif talebelerinden mürekkep on yedi kişilik bir kafile dün Karadeniz vapuru ile şehrimize dönmüştür. Talebeye refakat eden müdür muavini ve muallim muavini de aynı vapurla gelmişlerdir. Gençler Çarşamba, Ladik, Havza ve Bafra'ya kadar giderek tetkikatlarını tevsi etmişlerdir. Talebe Samsun ve diğer kasabalarda fevkalâde bir surette karşılanmış ve izaz edilmişlerdir.

Kâzım Paşa kazası

ANKARA, 25 (Telefon) — Van vilâyetine mülhak Saray kazasının ismi Kâzım Paşa ismine tahvil edilmiştir.

Orman müdürü

Ankara'da

ANKARA, 25 (Telefon) — Orman müdürü Vasfi Bekir B. geldi. İstanbuldaki orman yangınları hakkındaki tetkikati neticesini vekâlete bildirdi.

İstanbul gazetelerini
tetkik için

ANKARA, 25 (Telefon) — İstanbul matbuatını takip ve tetkik etmek ve İstanbul vilâyeti nezdinde Hariciye vekâleti dahil matbuatına merbut me mürriyete Kadımbaşı kaymakamı İbrahim Bey tayin olunmuştur.

Auto - Gyre ile uzun
mesafede uçuş

LONDRA, 25 A. A. — Auto Gyre denilen tayyare ile uzun mesafede ilk uçuş tecrübesi bu sabah tayyareci Young'un cenubi Afrika müteveccihen bir sefer icra

Birinci sahifeden geçen yazılar

Selânik muhteliti Çocuk haftasının
ile oynuyoruz

(Başı Birinci sahifede)

çağı aşıkardı.

Ghreş, birinci Balkan oyunları

Haber aldığımız göre Yunanistan spor teşkilâtı, üçüncü Balkan kongresinde ittihaz edilen karar mucibince birini Balkan güreş şampiyonasının esasatını tebliğ etmiş ve Balkan federasyonlarına tebliğ etmiştir. Bu meydana bu tebliğ bizim federasyonumuza da gelmiştir. Takarrür eden esasat ve çarpışma tarihleri şunlardır: Maçlar Atınada olacaktır.

1 — Oyunların resmi kışadı.
2 — 11 Haziran cumartesi ve 12 Haziran pazar günleri maçlar yapılacaktır.

Program:

11 Haziran 1932 cumartesi
1 — Horos siklet 56 kilo
2 — Ağır siklet 87 den yülsek kilolar.
3 — Yarı vasat siklet 73 kilo.
4 — Tüy siklet 61 kilo
12 Haziran 1932 Pazar
1 — Hafif siklet 66 kilo.
2 — Yarım ağır siklet 87 kilo.

3 — Vasat siklet 79 kilo.
Müsabakalar yukarıya yazdığımız tarihlerde ve sikletlerde olacaktır.

Müsaadesi refedilen kulüplerle
nasıl oynanıyor.

İstanbul mmtakasının Olimpiyat mecmuasının likinde cenabi takımların oynaması üzerine, bu müsaadeli kulüplerin müsaadesini refettiği ve müttefik kulüplerin bu kulüplerle kat'iyen oynamaması lâzım geldiğini ve aksi takdirde tecziye edileceklerini tebliğ suretinde neşrettiği hatırlarda olsa gerektir. Bu hafta içinde bu tebliğin hiç işe yaramadığını ve gene kulüplerin bildikleri gibi hareket ettikleri görülüyor.

Hâdises şudur:

Cumartesi günü Beşiktaş A takımile Beşiktaş B takımı bir maç yaptı. Fakat hayretle görüldü ki Beşiktaşın (B) takımı değişmiş... Hattâ o kadar değişmiş ki formasının rengi bile oyuncuları gibi Peralı olmuş. Beşiktaş B takımı namı altında çıkan Peranın ta kendisidir ve oyuncuları şahsen malumdur. Bu şerait dahilinde insanın aklı na şu sual geliyor:

— Acaba mmtaka yalnız isimleri mi oynamaktan menetmiştir. Yoksa kulüpleri mi?..

Herhalde bundan ötesi mmtakanın bileceği iştir.

Federasyon - Mintaka ihtilâti

Macar (B) Milli takımının (B) Milli takımı olup olmadığı hakkında federasyonla mmtaka arasında tahaddüs eden hâdises hâd devresine girmiştir. Federasyon dün akşam içtima ederek bu işi müzakere etmiştir. Evvelce daha bu mesele ortaya çıktığı zaman federasyon reisi Hamdi Emin Bey merkezi umumiye müracaat etmişti. Merkezi umumi cevap olarak zaten burada mmtakayı teftişe memur bulunan Bürhan ve Mahmut Beylere bu işlerin de tetkikini bildirdi.

Çocuk haftasının
üçüncü günü

(Başı 1 inci sahifede)

vinde daha zengin programla büyük bir müsamere verilecektir.

Ankarada çocuk bayramı

ANKARA, 24 A. A. — "Geçmiş" Bugün sinemalar çocuklara tahsis edilmiş, aynı zamanda Himayei Etfal umumi merkezinde çocuk müsabakası yapılmıştır.

Müsabakada Çubuk malmüdürlüğünün oğlu, ana sütü ile beslenmiş 18 aylık Erdem, 15 kilo ile birinci; Harputlu Ferit efendinin oğlu, Himayei Etfal İnec sütü ile beslenmiş 14 aylık İbrahim 12 kilo ile ikinci; Ankaralı Emin efendinin oğlu 14 aylık Erdoğan, 15 kilo ile üçüncü; Ankaralı rüsumat baş mümevizilerinden Reşat Beyin kızı 12 aylık Gönül 11 buçuk kilo ile dördüncü gelmişlerdir.

Müsabakayı kazanan yavrulardan birinciyi; bir çift gümüş zarflı bardak, ikinciyi gümüş çatal bıçak kaşık; üçüncüyü bir konsol saati; dördüncüyü, bir çift gümüş vazos hediye edilmiştir.

Bu hâdiseye temas eden nizamname maddesini evvelki gün yazmıştık. Ancak mmtaka da yeni bir yol açılmış ve federasyonun kendilerinin mafevki olmadığı ileri sürülmekte olduğu haber alınmıştır. Bu iş halidilecek olan dün akşamki içtima ve müfettişlerden bakılmı ne olacaktır?

Mütettişler işe başladı

Merkezi umumiye İstanbul mmtakasını teftişe memur edilen Bürhaneddin ve Mahmut Beyler vazifelerine evvelki gün başlamışlardır.

Atletizm konferansı

1924 Paris Olimpiyat atletizm binicilik antrenörü Amerikalı Mister Tobin üç dört gün evvel şehrimize gelmiştir. Amerikalı hoca bir hafta şehrimizde kalacak ve bu akşam altıda Galatasaray lisesinde (Atletizmin kaymeti) hakkında uzun bir konferans verecektir. Mister Tobin halen Şanghay Y. M. C. A sının terbiyebedeniye müdürüdür. İstanbulda bulunduğu üç sene zarfında atletizm için çok müfit faaliyetler yapmış bir şahsiyettir.

Maltepe lisesi Asekrî liseler
şampiyonu oldu!

Pazartesi günü Beylerbeyinde karşılaşan Maltepe - Çengelköy futbol takımları birer sayı ile berabere kalmışlardır. Maltepe'nin aynları daima Çengelköy müdafaası önünde kırılmış ve fazla gol çıkarmak kabil olamamıştır. Maltepeden Reşit, Fethi, Çengelköyünden Tefvik, İsmail güzel oynamışlardır. Şimdiki halde Maltepenin iki beraberliği vardır. Ve şampiyon olmuştur. Takımın böyle muvaffakiyetler kazanmasında kıymetli müdürleri Ali Beyin ve spor muallimleri Recai Beyin büyük himmetleri görülmüştür.

Hitler kazandı, fakat hükümete
geçemiyor!..

(Başı birinci sahifede)

yapılmakta olan Hitler'in yağ damlası bir miktar daha vüs'at peyda etmiştir.

Diyet meclislerinin dünkü itihabatında Nazieler bithassa Prusyada kazandıkları müteaddit reylerle büyük bir muvaffakiyet ihraz etmişlerdir. Mamafih, karşı karşıya bulunan rakip fırkaların hiçbir hatta Hitler partisi bile itihabları teccid edilen diyet meclislerinde mutlak ekseriyeti istihsal edememişlerdir.

Hükümet sürmek, durbinlik göstermektedir. Derler. Anlaşılğına göre Prusya hükümeti, Hitlercilerin kazanabileceğini deriş etmiş ve bundan iki hafta evvel diyet meclisinin nizamatını tadil ederek hükümet reisinin bundan böyle mutlak ekseriyet olmaksızın itihap edilemeyeceği kaidesini vazetmiştir.

Müfritler, kazanmış oldukları ehemmiyetli zafere rağmen hedeflerine vasil olamamışlar yani Prusya İktidar mevkisini elde edememişlerdir. Çünkü diyet meclisinin itihap edeceği ekseriyetler şunlar olacaktır:

Hitlerciler	160.
Sosyalistler	91.
Nasyonalistler	31.
Merkezçiler	67.
Komünistler	56.

11 senedenberi sol cenah fırkaları tarafından idare edilmekte olan Prusya'nın arâ bilânçosu bilhassa Nazieler, sosyalistlerin kazanmış oldukları 4,5; nasyonalistlerin 1,5; merkezçilerin 3 ve komünistlerin de 3 milyonlara karşı 8 milyondan ziyade kazanmak suretile büyük bir zafer ihraz ettiklerini iraz eylemektedir.

Bundan başka Nazieler diğer Alman memleketleri diyet meclisleri itihabatında da büyük muvaffakiyetler kazanmışlardır. Bu suretle eyalet hükümetlerinde birçok tadilat yapılması gayri kabili içtinap olacaktır.

Şimdilik muvakkat, mamafih bilâhare nesredilecek olan resmî neyatiç ile de mahiyeti değişmeyecek olan arâ neticesi Bavyera, Vurtemberg, Anhalt ve Hambourg eyalet diyetlerinde sandalye adedinin erkâmmi âtidedeki şekilde tesbit edilmektedir:

BAVIYERA:	
Halkçılar	45.
Sosyalistler	20.
Ziraatçiler	9.
Nasyonalistler	3.
Hitlerciler	43.
Komünistler	8.

Sağ cenah muntehası, müfritlerin 1928 deki rey adetlerini 6 ile darıptmış olmalarına rağmen Prusyada olduğu derecede Bavyerada ehemmiyetli terakkiler tabakkatı ettirememişlerdir.

Halkçı hükümeti, hali hazırda ister sağda ister solda kendi vaziyetini takviye için bir müttefik aramağa mecbur olacaktır.

VURTEMBERG:

Hitlerciler	23.
Sosyalistler	14.
Merkezçiler	17.
Ziraatçiler	9.
Nasyonalistler	3.

Hali hazırda iktidar mevkiinde bulunan müteditl merkezî partisi, Nazielerle karşı olan netin vaziyetinde dolayî sosyalistlerin istinat ve himayesini talebe mecbur olacaktır.

ANHALT:

Hitlerciler	15.
Sosyalistler	12.
Komünistler	3.
Nasyonalistler	2.
Halkçılar	2.

Sol cenah fırkası kendi ekseriyetini sarahaten kaybetmiştir.

HAMBURG:

Hitlerciler	51.
Sosyalistler	49.
Nasyonalistler	7.
Komünistler	26.
Devlet partisi	18.

BERLIN, 25. (Hususî) — Tasnif edilen reylerle fırkaların kazan-

dikları sandalyeler şunlardır:

Hitlerciler	162
Sosyal-demokratlar	93
Hugenberg millîcileri	31
Merkez	67
Komünistler	57
Halk fırkası	7
Hükümete müzakir fırka	2

Fransada mütalealar

PARIS, 25. A. A. — Prusya itihabatı netayici Paris'e pek geç vasil olduğundan gazeteler derin mütaleat izharına imkân bulamamışlardır.

Mamafih, matbuat Hitlerin Almanyanın siyasi vaziyetini tenvir edecek derecede tam ve sarih olmamakla beraber gayri kabili inkâr olan muvaffakiyetinid aha şimdiden kaydetmektedir.

Gazeteler, siyasi temayül ve renklerine göre ya Hitlerin ehemmiyetli muvaffakiyatını ve sosyalistlerin kayiplerini kaydeylemekte veyahut Hitlerin bu defa da Almanyanın kumanda manivelerine ele alamağa muvaffak olmadığından dolayî kendilerini tebrik etmektedirler.

Le Journal gazetesi, Hitler taraftarlarının en büyük Alman siyasi fırkasını teşkil ettiklerini bittecribe sabit olduğunu ve ancak en kuvvetli ve en mahir temerküzlerin Hitleri Almanyada esaslı bir rol oynamaktan menedebileceğini yazıyor.

Echo de Paris gazetesi, bu muvaffakiyetten Alman parlamenterizminin her gün bir parça daha kaybolmakta bulunduğu neticesini istihraz ediyor.

Le Matin de şunları yazıyor:

"Vaziyet hiç te memnuniyeti mücip bir derecede değildir ve belki de pek uzak olmanın at için tehdidimiz olarak kalmaktadır.

L'Oeuvre ve Le Populaire gibi sol gazeteleri, temerküzlerin Hitlercilerle uzakla tutarak Almanyanı bu suretle bir felaketten vilâye edebilecekleri kanaatini izhar ediyorlar.

Şimdilik en ehemmiyetli netice, Hitlerin Prusya zaferyapı olamadığıdır.

Azâlar

BERLIN, 25 A. A. — Volf Ajansına nazaran gelecek Prusya Diyet Meclisi 422 azadan müteşekkül olarak âtidedeki şekilde münkasem olacaktır:

Sosyal demokrat 93, Alman milliyetperverli 31, Merkez 67, Komünistler 57, Alman halkçuları 7, Devlet fırkası 2, Hitlerciler 162, Hanovr Alman fırkası 1, Sosyal hristiyanlar 2.

Mutlak ekseriyet 215 rey olarak mevkii iktidarda bulunan Weimer komisyonu ancak 164 reye malik bulacaktır. Koalize olarak teknil sağ cenah 209 reye malik olacaktır fakat ekseriyeti mutlakajı elde edemeyecektir. Binaenaleyh Braun Severing hükümeti mevkisini muhafaza edecektir.

Neticeler

BERLIN, 25. A. A. — Bavyera itihabatında katolik halk fırkası 45, sosyalistler 20, ziraatçılar 9, milliyetperverler 3, Hitler 43, Komünistler 8 mebusluk kazanmışlardır.

Hamburg itihabatında Sosyalistler 49, milliyetperverler 7, merkez 2, komünistler 26, Halkçılar 5, İktisat fırkası 1, devlet fırkası 18, Hitler 51, hristiyan sosyalistler 1 mebusluk kazanmışlardır.

Vurtemberg itihabatında sosyalistler 14, milliyetperver 3, katolikler 17, komünistler 7, çiftçiler 9, devlet fırkası 4, Hitler 23, hristiyan sosyalistler 3 mevkî almışlardır.

Anhalt itihabatında sosyalistler 12, milliyetperver 2, merkez 1, komünistler 3, halkçılar 2, devlet fırkası 1, Hitler 15 mebusluk kazanmışlardır. Sağ cenah 20, komünistler 3 azaya malik olacaktır.

MİZAH

— Görüyorum ki bir parça sıkıntısız!
— Yooo! sıkıntısız olan alacaklarımdır!..

— Baban böyle küffrettiğini işittirsen darılmaz mı?
— Bilâkisi memnun olur. Sağırdu.

— Karıyı evvelce yiyecek gibi olurdu.
— Şimdi?
— Yemediğime pişmanım.

Seyahat yorgunluğu

İrfanla karısı Ömer B. le karısını ziyarete gittiler. İrfan B. in karısı nasılsa bir defa Avrupaya gitmiş, mütemadiyen gittiği ve gördüğü yerlerden bahsederek, durur.

Bir aralık İrfan Beyin karısının gözleri kapandı, esnemeğe başladı. Ömer Beyin karısı duramadı, dedi ki:

— Efendim, Avrupa'da kadınlar böyle erkenden uyuklarlar mı?
Bu sual üzerine İrfan Beyde duramadı, dedi ki:
— E efendim, seyahat yorgunluğu bu!

Öyle yal

Salomon ile Mordohay karşılaştılar. Mordohay Salomonun yüzünü askı görünce sordu:

— Ne var yine Salomon, ne oldun
— Sorma, sormalı Karım bir erkekle yürüyor.

— E, sen de sesini çıkarmayorsun?
— Ne yapayım?
— Ben senin yerinde olsam, hiç düşünmezdim.

— Ne yapardım?
— Bir tabanca al, lüksini de ye bertirdim.
— Ben de yeberteceğim amma,

— A karga kardeş, boks hakemliği senin neyine?

F E N

Darwin'in 50 İnci
Yıldönümü

Alimler dünyası bu hafta büyük İngiliz naturalisti Charle Darwin'in ölümünün ellinci yıldönümünü münasebetle hatırasını yadettiler.

Darwin 12 şubat 1809 d Shrewsbury'de doğmuş ve 19 nisan 1882 de Kent kontluğu dahilindeki sayfiyesinde vefat etmiş ve cenazesi kral aileleri makberesi olan ve İngilterenin büyük adamlarına panteon itihaz edilen Westminster kilisesinde fizisiyen Newton ile heyetşinas Herchel'in arasına defnedilmişlerdir.

Darwin Edimburg ve Cambridge'te tahsil ettikten sonra 1831 de doktorasını aldı ve dört sene yüşbaşı Fitz-Roy'un riyasetindeki hey'eti seferiyede Brezilyada ve büyük okyanus sahillerinde dolaştı. Bu seyahatinden dönüştünde de, hayvanat ilmini alt üst eden meşhur Darwinizm nazariyesinin unsurlarını getirdi.

Darwin insan, hayvan ve nebatat müşterek bir menşea atfederek, uzvi tekâmül, inkışaf ve istihalelerini izah etmişti. Veraseti de bu noktâ nazara göre anlatmış ve bu izahatı darıbi mesal halinde meşhur bir formül şeklinde girmişti: "İnsanların cecdi maymundur."

1854 te bu meseledeki kanaati teşrih etmişti. 1859 da Londrada intişar eden "Mahlûkatın menşei" isimindeki kitabında fikrini daha etraflı ve sarih olarak ortaya koymuş ve şiddetli inünakalara yol açmıştır.

fırsat bekleyorum.
— İkisini beraber yakalamak için mi?
— Yok canım, söyle ucuzca bit tabanca bulmak için.

Sıpa

Sekiz yaşında Rasim annesine şükâyet etti:
— Anne, bak ağabeyim bana sıpa diyor.
Annesi şu cevabı verdi:
— Zararı yok çocuğum o da senin büyüğündür.

Fark

Ali Bey nişanlısına sordu:
— Bir tramvay ile taksi arasına da ne fark var?
— Bilmem.
— Madamki bilmiyorsun, öğre teyim. Taksiye bineceğimize tramvaya bineriz.

Kahvede

İki ahbab konuşuyor:
— Neden eve gitmiyorsun?
— Biliyorum ki, karm fena hat de kızmın..
— Neye kızmış?
— Eve gitmedim diye.

ZEYTİNDAĞI

Falih Rifka Beyin en çok beğenilen eseri

ZEYTİNDAĞI gazetemizde intişar eden tefrikalara yapılan birçok ilâvelerle bir misli daha büyümüş ve ayrıca kitaba merhum Cemal Paşa'nın papyekuşe üzerine basılmış bir fotoğrafı ile memleketi terkederken Falih Rifka Bey'e yazdığı bir mektubun kopyesi ilâve edilmiştir.

Zeytindağı Muallim Ahmet Halit kitaphanesinde satılmaktadır.

Fiatı 125 kurustur.

Büyük Tayyare Piyangosu

4. cü keşide 11 mayıs 1932 dedir.

Büyük ikramiye 40000 liradır

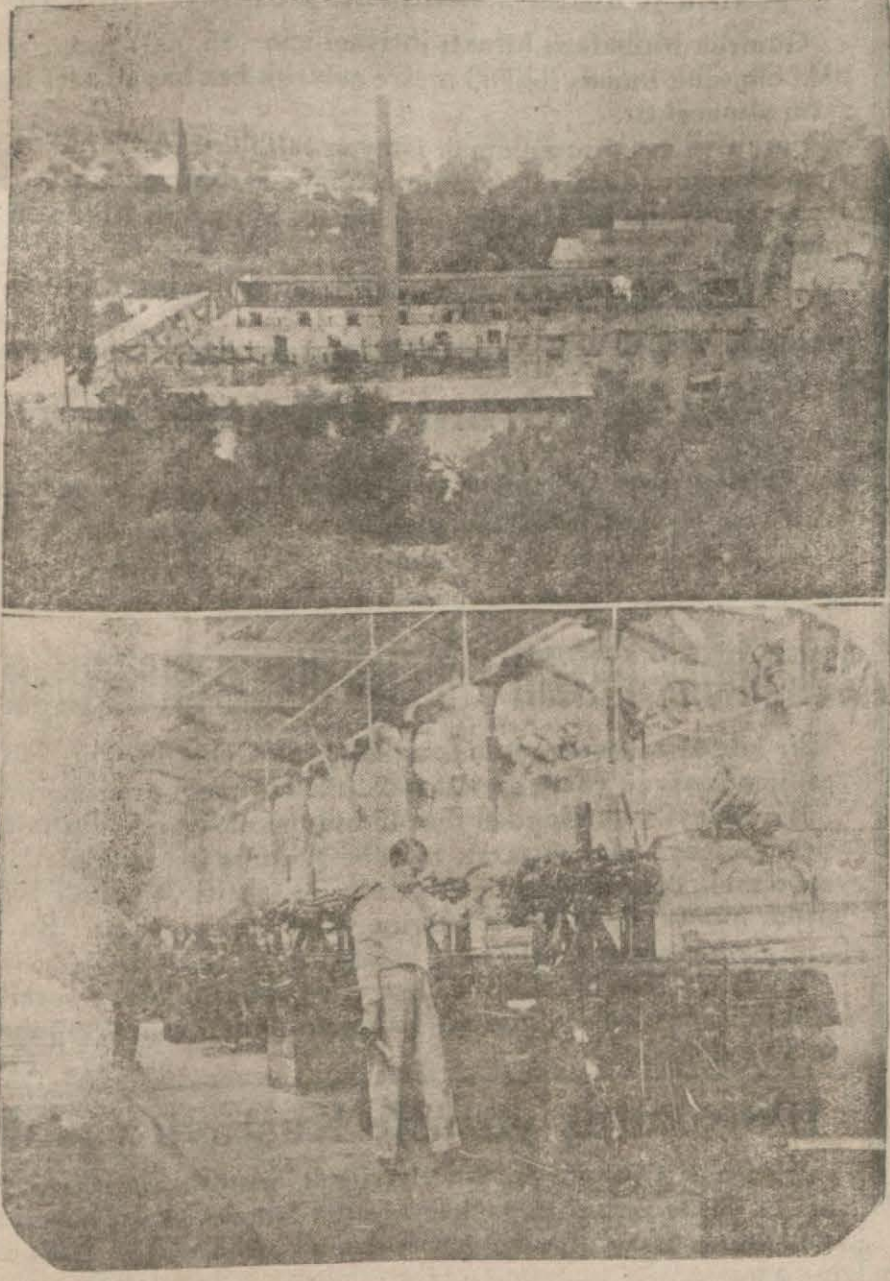
Ayrıca: 15.000, 10.000 liralık büyük ikramiyeler ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Muhabir mektubu

Hereke çok samimî ve çok nezih bir muhit

Buradaki kumaş fabrikamız mâkemmell çalışıyor

Uste Hereke fabrikası, alta Hereke fabrikasının dahili

HEREKE: Uzun senelerden beri mükemmel kumaşlar ve nefis halılar çıkarmakla meşhur olan Hereke köyünü herkes gelip geçerken trenden görür ve uzaktan bir göz aşinalığıyla iktila eyler. Halbuki her vatandaş mil li mefahir namına gelip te bu fabrikaları ve Türk vatanının bu şirin köşesini bir kere ziyaret etmelidir.

HEREKE NASIL BİR YERDİR?

Istanbul'a trenle 2,5 saat ve İzmir'e de bir saat mesafede bulunan Herekenin bedii manzarası pek hoşdur. Dik meyilli dağlardan süzülerek inen küçük bir dere bu güzel köyün tabii kışveşi üzerine dikilmiş hâreli bir gümüş şerit zevkini vermektedir. Sahillerini mavi ve sakin bir denizin köpüklü dudaklarına örtürmekte olan Herekenin her tarafında kaleme tarifi gayri kabül öyle bir varlık göze çarpar ki insan bunun manasını ancak fabrikaların feyyaz cephelelerinde okuyabilir!

Aral Hereke köyü sahilinden bir saat içerdedir ve tamamile bir köy halindedir. Sahildeki yeni Hereke ise fabrikalar sayesinde bugün küçük bir kasaba halini almıştır.

NELER VARDIR?

Burada (200) kadar fabrikaya ait apartmanlarla ahaliye ait evler, bir kooperatif bakkaliye, bir manifatura, bir kasap, bir aşçı, 2 berber, 2 terzi, 2 kahvehane, bir hamam, bir camii şerif, bir güzel mektep, bir halhane, bir ipek ve yün mensucat fabrikaları, bir un değirmeni ve iki zeytin yağhanesi vardır. Manifatura, sebze ve bakkaliye mağazaları kooperatif halinde idare olunduğu gibi mevcut aşçı dükkanının yerine asri bir lokanta tesis edilerek kooperatif manzumesine ilâve olunacaktır.

HAVA VE SU

Herekenin etrafı poyraza karşı dağlarla kapalı olduğundan havası ortadır ve yazın rüzgârdan bir dereceye kadar mahrumdur. Halk mamba ve dere sulamını içmektedirler. Evvelce yapılmış olan tahtezemin su mezarları sayesinde köyün sıhhi vaziyeti yükseltilmiştir.

ELEKTRİK VE İDARE

Herekede fabrika tarafından verilmekte olan bir cereyanla her taraf elektrikle tenvir olunmaktadır. Kahvehane radyo bile vardır. Köyün idaresi bir jandarma karakoluna tevdi olunmuştur. İstret, kumar ve fahişyat gibi ahlâksızlık burada kat'iyen yoktur. Herkes çok samimî bir hava içinde yaşadıklarından kavga ve imtizâçsızlık gibi gü-rültüler Herekede adeta meçhul olan bir şeydir!

BİR CEVELAN

Benim Herekeye muvasalatım dan haberdar olan fabrikalar müdürü Reşat Bey misafirlerime mahsus zarif ve her türlü konforu havi apartmanın bir odasını

tahsis ettirmiş ve akşam sabah sofrasına davet eylemek gibi büyük bir misafirlik izhar eylemiştir.

Mumaileyh Reşat Bey, kıymetli saatlerini bana hasrederek idare amiri Osman Bey ve diğer refiki mesailerini birlikte olduğu halde bu millî müesseseyi baştan nihayetine kadar geçirdi.

Hereke fabrikası bundan (64) sene evvel tesis olunmuştur. Fabrikamız burada tesisine sebep dağ eteklerinde bir mamba suyunun bulunmasındandır. O zaman bir kıymetli farzolanun bu suyun kuvveti bugün bir mana ifade etmektedir, ve yalnız kırışın iki ay kadar kumaşları yıkamağa ve diğer ihtiyaçları tesviyeye yaramaktadır.

HALI KISMI

En evvel ziyaret eylediğim bu kısımda Acam halılarının nefis halılar dokunmakta ve bu daire Sıddıka Hanım namında tecrübeli ve muktedir bir halı ustası tarafından idare olunmaktadır. Köylü kızlarile Darüylet-tamdan alınan kızların halı tezgâhları önünde parmaklarının makine gibi nasıl işlediğini görmek hakikaten bir sinemayı tenmaşa eylemekten daha zevklidir. Halıların bir kısmı burada ve bir kısmı da eskiden fabrikada çalışıp ta bugün devam edenimyenlerin evlerinde imal olunmaktadır.

Bir sene evveline kadar halı siparişi şayanı memnuniyet idise de şimdi maalesef gümrük resimlerinin artırılması yüzünden Türkiye halıcılığı eski sa-tışını kaybetmiştir.

İPEK KISMI

Burada yalnız mobilyelik kumaş yapılmaktadır. Türkiye'de buradan başka yerde mobilyelik kumaş yapan diğer bir fabrika olmadıgından bunu Modernize ederek tevsiine karar verilmiştir. Bu ipek kısmının tevsi diğer ipek mensucat fabrikalarının endişelerini mucip olmuşsa da bilakis bu fabrika yalnız mobilyelik kumaş yapacağından diğerlerine kat'iyen bir zararı olmayacaktır. Mobilyelik kumaş ipek sanayinin en yüksek derecesidir. Metresi 18 liraya satılan bu kumaşlar makinelerle vürüdündan sonra azami 12 liraya satılacaktır.

YÜNLÜ KISMI

Bu şube şimdiki piyasaya çıkarılmakta olan kostümlük, par-desülük, paltoluk kumaşlarla battanyeler gibi nefis mamulât ve askeri sayak ve hakiler ve za-bitan elbiselikleri imal eylemektedir. Umum mamulâtın % 90 nu nı yün mensucat ve % 10 nu nuda diğerleri teşkil etmektedir.

YANGIN

Fabrikamızın yünlû şubesinin iplik kısmı bundan 7 ay evvel yanmıştır. Burası evvelce ahşap iken şimdi beton olarak çok mükemmel bir surette yapılmaktadır. Ve bir aya kadar da bit-

DEVREDİLECEK İHTİRA-BERATI

"Münasip yivli bir parça ilâvesile top namlusunun uzatmağa mahsus tertibat" hakkındaki icat için Sinaî Müdüriyeti umumiyesinde istihsal edilmiş olan 20 Mayıs 930 tarih ve 1026 numaralı ihtira berati bu kere ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatin İstanbul, Bahçekapı, Taş Han No 43-48 de mümkin vekili İSTOK EFENDİYE müracaatla-ri.

Limanımızta muvasalatı beklenen DIANA vapuru 26 nisan salı (Rusya, Rumanya ve Bulgaristan) dan.

CELIO vapuru 27 nisan çarşamba (Cenova, Napoli ve Pire) den. Limanımızdan hareket edecek vapurlar:

DIANA vapuru 26 nisan salı (Dedeoğaç, Kavala, Selânik, Volos, Pire, Patras, Korfus, Ayasaranda, Brendizi, Venedik, Trieste, Fiume ve Trieste) ye.

VESTA vapuru 26 nisan salı (Burgaz, Varna, Köstence ve Odesa) ya.

CELIO vapuru 27 nisan çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye.

(CASULICH LINE) kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilecek şimali ve cenubi Amerika limanlarına gitmek için tenzilâtli doğ ru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım Han (Lloyd Triestino) ser acentesine Tel. B. 771 ve 4878 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi bina ndaki yazıhane. Telefon Beyoğlu: 2490 ve yahut Eminönü, İzmir sokak No. 14, yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon İstanbul 235.

ÇİKOLAT CEMİL ŞEKERCİ HAFİZ MUSTAFA VE MAHTUMU

Bahçekapı Hamidiye caddesi 90

ERTUĞRUL SADETTİN VE ARKADAŞLARI

1 Mayıs pazar akşamı Beşiktaş

Yeni sinema salonunda

HANIMLAR TERZİHANESİ

vodvil 3 perde

Pazartesi akşamı: Kadıköy Süreyya

sinemasında

KILIBİK vodvil 3 perde

ZOR NİKAH, Molyerden 1 perde

Doktor Rusçuklu Hakki

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Bü-

yük Parmak kapı, Afrika hanı-

mânî bitişik Apartman No. 21.—

Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye hastahıkları

mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden

sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İ-

stanbulda Divanyolunda 118 num-

aral hususi dairesinde dahili hasta-

lıkları muayene ve tedavi eder. Te-

lefon: İstanbul 22398.

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye hastahıkları

mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden

sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İ-

stanbulda Divanyolunda 118 num-

aral hususi dairesinde dahili hasta-

lıkları muayene ve tedavi eder. Te-

lefon: İstanbul 22398.

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye hastahıkları

mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden

sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İ-

stanbulda Divanyolunda 118 num-

aral hususi dairesinde dahili hasta-

lıkları muayene ve tedavi eder. Te-

lefon: İstanbul 22398.

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye hastahıkları

mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden

sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İ-

Müzayede ile satış

CİDDEN ŞAYANI İSTİFADE

BUYUK MÜSTESNA FIRSAT

Buhran hasesile faaliyetini tatil eden: Beyoğlunda, İstiklâl caddesinde (kapısı Vagon-li acentahıma muttası) 257 No.

Büyük ve Lüks

KLARİÇ OTELİ

(Sabık İstanbul Palas oteli)

nin fevkalâde zengin ve mükemmel bir halde bulunan bilümmü eşya ve mefruşatı 29 nisan cuma gününden itibaren müzayede ile satılacaktır. Güzel mobilye meraklıları ile apartman ve hane tefriş edenler için bulunmaz bir fırsattır. Satılığa çıkarılacak mobilyeler bir kaç hane ve apartmanı sureti mükemmelde tefriş edecek mahiyettedir. Her kimin tefrişata ait bir arzu ve ihtiyacı var ise başka yerden temin ve tedarikten evvel her halde bu tarihi beklemesi menfaati icabındandır.

Mevkii fruhta vaziedilen eşya en müşkül pesentleri bile memnun edecek bir güzellikte olduk-tan maada hepsi de mükemmel ve müceddet bir halindedir. Eşyanın birer birer tadadı kabul olma-dıgından bazıları zirde beyan olu-nur: Fransız ve İngiliz muhteşem markitri salon takımları, Fransız mamulâtı bronzlu mükellef ampir salonu, Lui XVI ve Lui XIV yaldızlı nefis salonlar, Viyana ma-mulâtı akaju ve limon ağaçlarından bir çok güzel salonlar, büyük artist (Mille) in imalatından fev kalâde nefis şark salonu, gül ağa-cından ampir epok salonu, mün-tahap ve birinci nevi maroken ka-nape ve koltuk takımları, asri ye-mek odaları, yazıhane takımları, bir çok kadın yazıhaneleri, gül ağacından modern yatak odası, akaju ve limon ağaçlarından mü-kellef bir çok yatak odaları, Pa-ris'in en birinci sınıf fabrikaların dan muhteşem bronz avizeleri, son derece güzel gale lâmbaları, büyük üst tablolari, (ezcümle Soulcroix nam ressamın bir tablosu bir müzeye layıktır. Kris tof sofra takımları, kitaplar, yazı haneler, soğutma kelvinatör depo-ları, paravanlar, çay sofraları u-fak masalar, vantilatörler ve sa-ire... v.s. Satış peşindir, müşterinin %25 pey akçesi vermesi lâzımdır.

Üsküdar'da İstanbul 6 ncı icra me-murluğundan: Bir deyinden dolay mahcuz ve paraya çevrilmesi mu-karrer bulunan 4 çift erkek iskar-pini 28-4-932 tarihine müsadir per-şembe günü saat onda Üsküdar Bit-pazarında satılacağından talip olan-ların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunup memure müracaat et-meleri ilân olunur.

Sultanahmet beşinci sulh hukuk hâkimliğinden: Terekesine mahke-memize vaziyet edilen M. Kırya-kiçeye ait Sirkeci'de Çatalca otelin-de bulunan otel eşyası toptan ola-rak ikinci arttırmaya çıkarılmıştır 28-4-932 tarihine müsadir perşem-be günü saat 13 de satılması karar-gir olmuş bulunmakla talip olanlar-ın mezkûr gün ve saatte eşyanın bulunduğu mahalle gelmeleri lüzü-mu ilân olunur.

Eyüp sulh mahkemesi ahkâmı Şahsi ye hâkimliğinden: Ayvansarayda atik Mustafapaşa mahallesinde Hamam sokagında 20 numaralı hanede sakin iken 7-4-932 tarihinde vefat eden Çerkeşi Şerife Hanımın Menkul eş-yası işbu Nisan ayının 28 inci per-şembe günü saat 9 da mahallinde a-çık arttırma suretiyle satılacağından istirasına talip olanların yevm ve saati mezkûrda mezkûr hane önün-de hazır bulunmaları ilân olunur.

Fatih 2 inci sulh hukuk hâkimli-ğinden: Şerife hanım tarafından Çemberli taştı tavuk pazarında 21 numarolu dükkân ve fevkindeki oda lar izaleyi suyu hakkında Şehzade başında kalenderhane M. mümkin i-ken ikametgâhının meçhul olduğu anlaşılınan Mevlüt efendi ile evkaf idaresi aleyhine ikame olunan dava-nın muhakemesi neticesinde gayri menkulün hisselerine göre gayri ka-bili taksim ve kıymeti muhammine-sinin 4050 lira olduğu anlaşılmalıdır mezkûr gayri menkulün açık arttırma suretiyle ve mahkeme marifetile satılarak bedelinin hisselerine göre his-sedarlar arasında taksimine 13-4-932 tarihinde ve mumaileyh Mev-lüt efendi hakkında gıyaben karar verilmiş olmakla tarihi ilândan i-tibaren 20 gün zarfında davayı tem-yiz eylemesi aksi halde hükmün kes-bi kat'iyet edeceğini havi iş bu baş-kâtip ihbarnamesi ilân olunur.

Kütahya Kiremidi

MARSİLYA kiremidi ayarında ve bazı evsafça ona faiktir. KÜTAHYANIN eski zamanlardanberi maruf çini toprak-larındandır.

Salâhiyyetar makamlardan müteaddit fennî tahlil raporları vardır, en sonuncusu aşağıdadır.

İSTANBUL VİLÂYETİ FEN HEYETİNCE yerli kiremitleri arasında DEVLET inşaatında tercihan kullanılmaktadır

Mühim şehir ve kasabalarda ajarları vardır.

Mamulâtı KÜTAHYADA FABRİKADA veya İSTANBUL satış deposu olan GALATADA KALAFAT yeri No. 74(Nihat Bey)de görülebilir. Telefon Beyoğlu 4298

T.C.NAFİA VEKÂLETİ YÜKSEK MÜHENDİS MEKTEBİ kimyevi tahlilât Müderrisi ve TİCARET BORSASI Laboratuvar Müdürü NUREDDİN BEYİN Analiz Raporundan

	Kütahya kiremidi	Marsilya kiremidi
I İnchina mukavemeti (Mesnet açıklığı 30 sm)	213 Kilogram	229 Kilogram
II Sikloti (Kuru halde)	2400 Gram	1700 Gram
III Nispi mesamiyet hassası (Mas ve cezp ettiği su mikdarı 24 saatta)	Yüzde 13	Yüzde 13,5
IV Don tecrübesi. (Brart usulü)	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır
V Bir metre murabbanın ne kadar örter	14	14

Analiz, piyasadan tedarik edilen 15 kiremit üzerinde yapılmıştır.

Milliyet Matbaası

Her Nevi

Mecmua
Mektep Kitapları
ROMAN
Fennî Kitaplar
Duvar Afişleri
Mektupluk Kâğıt - Zarf - Kartvizit - Fatura - El ilânları
TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur.

Her Müesseseye Elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

Milliyet Kitap Kısım

Telefon, 24310 - 24319 - 24318

Beyoğlu ikinci icra memurluğundan: Samsunda Yeni Hamam civarında mukim iken halen Amerikada olup mahalli mezkûrdaki ikametgâ-hı meçhul bulunan Şehbenderzade Halit B.ye:Kavalalı Mehmet Rıza B.yin, zimmetinizdeki matlubundan do-layı mahcuz olup mutasarrıf bulun-duğunuz ve paraya çevrilme mu-melesine esas teşkil etmek üzere vaziyet ve takdiri kıymetine karar verilmiş olan Samsunda Sait Bey mahallesinde kâğır bir bap mağaza-nın 1/3 hissesine ve yine aynı mahallede kâğır kasap dükkânın 1/4 hissesine ve Samsunda Gümrük kar-gısında kâğır depo iki bap kahvehane ve evvelce han iken elyevm dört göz hangar ve beş göz garaj ve fev-kani 13 oda iki salon ve halâları müşterim oteldeki 7/24 hissesine ic-raen vaziyet edilerek bunlardan bi-rincisi gayri menkul kâğır mağazanın tamamına üç bin lira ve ikinci gay-ri menkul kâğır kasap dükkânının tamamına altıyüz lira ve üçüncüsü--ne yani otel kahvehane han ve müs-temilâtının tamamına onaltı bin lira kıymet takdir olunduğu ehli-vukuf marifetile mahallen yapılan vaziyet muamelesi neticesinde verilen rap-pordan anlaşılmalıdır olmakla keyfiyet malûmunuz olmak ve olbaptaki ha-cız, vaziyet ve takdiri kıymet rapo-ru sureti musaddakasının tebliği makamına kaim bulunmak üzere ilâ-nen tebliği keyfiyet olunur.

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Amelî Hayat âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO

ve

Yeni Müşteri

Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir

şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz

Sinek, Tahtakurusu ve haşaratı yumurtaları ile kat'iyen imha eden ve yarı yarıya ucuz olan

FAYDA şayanı iftihar ve itimat Türk müstahzarıdır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 21 Nisan 1932 vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa		Lira	Sermaye		Lira
Altın	Külçe safi kilogram (İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı)	6.178,211	20.364.828,06	Tevdüldeki Banknotlar	158.748.563,—
	Külçe safi kilogram	485,423			
	Meslek Türk altını safi kilogram	2.216,835			
Banknot		7.696.425,—	631.454,80	Deruhte edilen evrakı naktiye	156.748.563,—
	Ufaklık	201.358,81			
Dahildeki Muhabirler			631.454,80	Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	156.748.563,—
	Hariçteki Muhabirler				
Altın Mevcudu	İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı	Lira	4.287.699,87	Vadesiz Tevdiat:	Lira
		751,440			
Altına tahvili kabul	Döviz mevcudu	İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı	4.287.699,87	Hazine hesabı carisi	901.810,18
Hazine Tahvilleri	Serbest dövizler		4.287.699,87	Diğer mevduat	4.481.483,01
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfi kan vaki tediyat		156.748.563,—	Döviz mevduatı	
Cüzdan	Senedat		24.704.837,50	Muhtelif	
Esham ve Tahvilât	Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı (itibar kıymetle)		24.704.837,50	Nazım Hesaplar	
Altın üzerine avans	Hissedarlar		626,80	Muhtelif	
Muhtelif	Nazım Hesapları		1.480.109,82	Kanunun 6 maddesine tevfi kan vaki tediyat	500.000 Türk altını
Muhtelif Depo Hesapları			4.629.124,51	Muhtelif Depo Hesapları	
Yekün			220.219.113,38	Yekün	
				220.219.113,38	

İskonto haddi %8 — Altın üzerine avans % 6 3/4

HİZMET??

Gümrük Muhafaza Umum

Kumandanlık satınalma komisyonundan:

Gümrük Muhafaza kıtaatı ihtiyacı için (15,000) metre yazlık hâki elbiselik kumaş ile 700 metre astarlık bez kapalı zarf usulü satın alınacaktır.

Şerait ve evsafını anlamak isteyen taliplerin Ankarada Evla Apartmanında Gümrük Umum Muhafaza Kumandanlık satınalma komisyonu ile İstanbulda Gümrük Muhafaza Müdürlüğünde müracaatları.

İhalesi 4 Mayıs Çarşamba günü saat 14 te intaç edilecektir. (149)

Acele Kiralık Büyük Depo

Galatada güzel bir mevkide bulunan takriben 450 metre murabbaat da büyük bir depo müsait şeraitle acele kiralıktır. Teklifatın (Depo rumuzile İstanbul 176 No. lu posta kutusu adresine gönderilmesi.

Zonguldak Havzai fahmiye umum müdürlüğünde

Bir kömür müessesesinin Zonguldaktaki Gelik mevkiindeki alması için aşağıda yazılı şeraiti haiz bir Türk işçi aranmaktadır.

Bir sanayi mektebinden mezun bulunmak ve maadin müesseselerinde beş sene çalışarak tecrübe görmüş bir makinist tesviye olmak, demirden inşaatın tersim ve tahtiti ve kömür lâvua larının montaj ve tamiratı işlerine vâkıf olması şarttır. Bu vazifinin muhassasatı saatte otuz kuruştur.

Bu şeraiti haiz olanların ya bizzat ve yahut tahiren vesaiki birlikte Zonguldak'ta Havzai Fahmiye umum müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (159)

100 kuruş yüzü ile Kuştüyü yastık

İstanbulda Çakmakçılar, Sandalyecilerde Kuştüyü fabrikası yüzü 100 kuruş, 12, yüzü yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, kuştüyünün kilosu 100 kuruşta başlar. Kuştüyü kumaşların her rengi vardır. Ucuz satılır. Tel. 2.3027.

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Hanımefendiler,
IPEKİŞ'in bu mevsime mahsus
nefis ipekli kumaşlarından istifade
edebilmeniz imkânı hazırlanıyor
1 Mayısta Ankara'da açılacak
yerli mallar sergisini müteakip:

İstanbul

- ve -

Ankara'da

Büyük IPEKİŞ
mağazaları açılın-
caya kadar hanım-
larımızın Avrupa
mamûlâtından müs-
tağni kalmaları için

HUSUSİ

Satış

Şubeleri

Açılacaktır.

IPEKİŞ Ankara sergisine büyük
mikyasta iştirak ediyor..

Çocuk haftasında kumbara alayı

İç i neş'eyle dolu
Birer kumbaramız var
Biz aşarız her yolu
Çünkü kumbaramız var

Bayram ne kadar tatlı
Arabamız kanatlı
Neş'emiz iki katlı
Çünkü kumbaramız var

Türkiye İş Bankası

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. merkez kıtaatı ve müessesatı için 223,000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 7-5-932 cumartesi saat 15,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminat ve teklif mektupları ile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (194) (1442)

Birinci fırka ile Anadolu ci-hetinde ve K. O. kuruluşu dahi linde bulunan kıtaat ve müesse sat için 150 bin kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 7-5-932 cumar-tesi günü saat 15 te komisyonu mumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminat ve teklif mektupları ile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (193) (1441)

Çatalca müstahkem mevki kıtaat için (50,000) kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 7-5-932 cu-

martesi günü saat 14,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminat ve teklif mektupları ile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (192) (1440)

Birinci fırka ihtiyacı için mü teahhit nam ve hesabına et mü bayaa edilecektir. Pazarlığı 26-4-932 salı günü saat 11 de komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (221) (1605)

K. O. emrinde bulunan hastahaneler ihtiyacı için süt ve yoğurt kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. İhalesi 21-5-932 cumartesi günü saat 11 de komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminat ve teklif mektupları ile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (222) (1610)

İstanbul Gümrük Muhafaza müdürlüğünden:

1 — Gümrük muhafaza alayı revirleri için kapalı zarfla ilân ve sıhhi malzeme alınacaktır.

2 — İlâçların ve sıhhi levazımın miktar ve evsafını gösteren şartnamelerin sureti musaddakası müdiriyyet kaleminden alınacaktır.

3 — Münakasa 11 Mayıs çarşamba günü 14 te Muhafaza müdiriyyetinde yapılacaktır.

4 — İsteklilerin şartnamesini tetkikiyle ve % 7,5 teminatları ile birlikte tesbit edilen gün ve saatte hazır bulunmaları. (1553)

İstanbul Belediyesi ilânları

Cihangir yangın yerinde 23,69 metro murabbar arsanın müzayedeye müddeti bir hafta temdit edilerek 2-5-932 pazartesi günü ihalesi icra kılınacağından talip olanlar 18 liralık teminat mektubu veya mektubu ile yevmü mezkûrda saat on beşe kadar Daimi Encümenine müracaat etmelidirler. (1622)

Sirkicide 4 metre murabbar sahayı haiz çeşme mahalli: Teminat 45 lira.

Fatih yangın yerinde 15,88 metro arsa: Teminat 12 lira.

Vefa yangın yerinde 70,75 metro arsa: Teminat 16 lira.

Fatih yangın yerinde 10,12 metro arsa: Teminat 1,50 lira.

Yukarıda yazılı mahaller satılmak üzere müzayedeye konmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için her gün Levazım müdürlüğüne ve ihale günü olan 16-5-932 pazartesi günü de teminat mektubu veya mektubu ile saat on beşe kadar Daimi Encümenine müracaat etmelidirler. (1623)